

FREEWAVE

Maandelijks Media Magazine

nr. 445
december
2010

COLOFON

Exploitatie: Stichting Media Communicatie

Hoofdredacteur: Hans Knot

Lay-out: Jan van Heeren

Druk: EPC

Vaste medewerkers:

Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Martin van der Ven (internetnieuws); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van den Heuvel (Caribisch Gebied)

Verantwoordelijke uitgever:

Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

e-mail: rob@mediacommunicatie.nl

web: www.mediacommunicatie.nl

Correspondentieadres:

Hans Knot,

Populierenlaan 8, 9741 HE Groningen

e-mail: hknot@home.nl

www.hansknot.com & www.soundscape.info

Lidmaatschap:

Nederland: Euro 25,-
Europa: Euro 30,-
Rest v/d wereld: Euro 36,50

Einde abonnement?

Op de adressticker staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig! Graag uw eigen adres vermelden onder de mededelingen van uw overschrijving. U kunt eventueel uw adresgegevens ook doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:

ING-rekening: 4065700 t.n.v.
Mediacommunicatie, Amsterdam.

IBAN: NL85INGB 0004065700

BIC: INGBNL2A.

 -betaling: rob@mediacommunicatie.nl

Verzending:

Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: SMC, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	<i>eenmalig</i>	<i>tweemalig</i>
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

FOTO'S

Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave en Offshore Echo's archief.

ISSN NR. 1381-8562

Beste lezers,

Ook zonder kalender weet je wanneer het eind van het jaar nadert: Sky Radio hult zich in kerstmuziek, de andere zenders zijn bezig met hun Top Zoveel en ook het Glazen Huis komt weer naar je toe deze winter. Dat huis is eigenlijk een gemiste kans, want om je van de buitenwereld af te sluiten, kun je natuurlijk veel beter de zee op gaan. En dan zou het jaarlijks weer uitkijken geblazen worden naar de Glazen Schuit of wat voor naam het ook mocht krijgen.

Met deze Freewave kunt u zich ook even van de buitenwereld afsluiten. Onder andere met een lange aflevering van de herinneringen aan het jaar 1968. Maar ook aandacht voor 2 zenders waar u heden ten dage op af kunt stemmen: Big L en Radio Monique.

Namens alle Freewave-medewerkers:
Prettige feestdagen!

Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	7
Wachten op de terugkeer van Big L	13
Muziek, media en andere herinneringen 1968	14
Radio Monique is terug!	26

OMSLAG

Foto: Doug Kerr en Simon Dee (beiden Radio Caroline South) lezen de kerstpost van 1964.

© David Kindred

Zie ook de website:

<http://kindred-spirit.co.uk>

Een afdruk van de coverfoto of andere (zeezender-)foto's is te bestellen door een mail te sturen via bovenstaande website.

Voorlopig niet weg uit Farmsum

DI 21 SEPT: De verhuizing van het voormalige REM-platform naar Amsterdam laat op zich wachten. Het voormalige platform in de Noordzee komt pas in april 2011 naar de stad Amsterdam. Het REM eiland, waarop het commerciële Radio en TV Noordzee zijn uitzendingen maakte, zou eigenlijk dit najaar komen. Doordat de restauratie van het platform nog niet klaar is en het stormseizoen op de loer ligt, wordt de verhuizing tot april uitgesteld. Projectontwikkelaar De Principaal laat van het REM-eiland een groot restaurant maken, dat in 't IJ komt te staan. De radio- en televisieuitzendingen van Radio en TV Noordzee vanaf het REM-eiland waren in de jaren zestig erg populair. De regering wilde er echter zo snel mogelijk vanaf. In 1964 werd de zogenoemde anti-REM-wet aangenomen. Daardoor werden de activiteiten van de organisatie binnen een paar maanden illegaal. Via een inval op het eiland maakte de regering in december 1964 een einde aan de uitzendingen.

Aanwezigheid was genoeg

WO 22 SEPT: Vanuit Californië kreeg ik een foto toegestuurd waarop The Emperor Rosko stond afgebeeld met twee vrouwen rond een mengpaneel. Rosko werd namelijk door een productiemaatschappij ingehuurd om aanwezig te zijn bij de presentatie van een totaal nieuw programma, dat via syndicatie, landelijk zal worden verspreid. De dame rechts is Kerry K, de dochter van de weloverbekende Kasey Casem.

Telex gevonden

DO 23 SEPT: Tussen mij en de voormalige deejay van ondermeer RNI en Caroline, Ian Anderson, bestaat een regelmatige correspondentie. Ian woont en werkt al jaren op de Shetland Islands,

waar hij samen met zijn vrouw een radiostation runt. Bij het opruimen van zijn archief kwam hij een opmerkelijke telex tegen die was gericht aan het kantoor in Zürich. De kopie werd destijds aan boord bewaard om als aantekeningenpapier op de achterkant te kunnen worden gebruikt. Dit gebeurde veelvuldig volgens Ian gezien Eva Pfister vanuit het kantoor in Zwitserland er toen al op hamerde voor een groene wereld te zijn.

Technici

De telex ging over de veranderingen aan boord betreffende de technici waarbij op de naam van technicus Frans de Feber werd genoemd. Hij diende enige tijd afwezig te zijn vanwege een rechtszaak. Informatie ingewonnen bleek dat Frans toen hij nog geen officiële zendamateur was hij regelmatig illegale zenders liet draaien aan land en daarvoor wel eens met justitie in aanraking kwam.

Aandacht aan veertig jaar geleden

VR 24 SEPT: Miljoenen mensen zaten veertig jaar geleden te luisteren naar de laatste uitzendingen uit het eerste jaar van bestaan van Radio Nordsee Internationaal. Om Radio Veronica in haar strijd met de Nederlandse regering niet langer in de weg te zitten werd door eigenaren Meister en Bollier besloten uit de ether te verdwijnen met hun radiostation. De werkelijke reden was dat men zwijggeld had gekregen van de directie van Radio Veronica en dus afscheid nam van de luistersaars. Op de WDR2 was er vandaag een korte special te beluisteren, waarin door Nikolaus Steiner werd teruggekeken op ondermeer de Duitstalige uitzendingen van RNI in 1970, waarbij ondermeer Martin van der Ven aan het woord kwam.

Tijd voor transistor

ZA 25 SEPT: Regelmatig onderwerp is de oude transistorradio geworden. Deze keer ondermeer een Pye transistorradio, waarop zowel middengolf als lange golfontvangst mogelijk is. Op de foto kun je zien dat zowel Caroline als Luxemburg op de schaal zijn vertegenwoordigd. De radio werd destijds geleverd in een leren draagtas en er werd gebruik gemaakt van een 9 Volt PP7 batterij, die heden ten dage niet meer in de winkel te koop zijn. De radio is eigendom van Paul Stellings, station manager bij Vixen 101 in Market Weighton Engeland.

Nickname

ZO 26 SEPT: Al luisterend naar wat nostalgische programma's van RNI van veertig jaar geleden kwam ik een bijnaam tegen die we nog niet eerder meldden. Het gaat om Allen 'west on the wireless' West. Een totaaloverzicht van alle nicknames, die tot nu toe zijn ontdekt, is terug te vinden op www.hansknot.com

Laatste lange show

ZO 26 SEPT: Vandaag presenteert Keith Skues zijn laatste lange, vier uur durende show. In zijn programma ging hij dieper in op zijn lange loopbaan binnen de radio-industrie. Vanaf volgende week duurt het programma nog maar twee uur. De BBC zal ondertussen de nodige klaagmail krijgen gezien vele luisteraars het niet eens zijn met het besluit de show in te korten. Skues heeft, middels internet, een groot internationaal luisterpubliek dat iedere week afstemt. Zijn lopend contract met de BBC loopt in april 2011 af en Skues vraagt zich af wat er na die tijd zal gebeuren.

Nog een radio

MA 27 SEPT: Andermaal een radio die al vele decennia meegaat. Het is en Rad16, volgens de

eigenaar niet een prachtradio maar wel een goed werkende. Het heeft lange golf, middengolf en korte golf ontvangstmogelijkheden. Steve Kewstoke uit Engeland stuurde de foto en informatie. Hij kreeg de radio in augustus 1974, net voordat hij zijn eerste reis maakte op zee. Vanuit Glasgow werd op 30 augustus 1974 vertrokken op een marineschip, dat richting Angola en later Zuid-Afrika ging. Steve vertelde dat langs de westkust van Engeland op die manier naar de laatste uitzendingen van ondermeer Veronica en RNI werd geluisterd. Zelfs werd door Steve speciale antenne draad gespannen aan boord om nog een betere ontvangst te krijgen. Springbok Radio was destijds zijn favoriete station in Zuid-Afrika terwijl het hem ook gelukte een paar keer Radio Luxembourg te ontvangen in Kaapstad.

Aanvulling

DI 28 SEPT: Vandaag kreeg ik een plaatje toegestuurd, dat op 1 september 1974 door Frits Hirschland in eigen productie werd opgenomen. Hij heeft het destijds toegestuurd aan alle toenmalige Tweede Kamerleden, met als doel ze wakker te schudden tegen het onrecht dat de zeezenders werd aangedaan. Het werd ook gebruikt in de laatste Top 40 op Radio Veronica. De achterkant van het plaatje heet '1 september 1974'.

Call signs

WO 29 SEPT: Het is alweer maanden geleden dat onze lezer André Schokker met het idee kwam eens alle zeezendermedewerkers te verzamelen die ooit een officiële zendlicentie kregen. Nog maandelijks komen er nieuwe namen tevoorschijn. Zo komt deze maand ondermeer er een uit Zweden waar voormalig Radio Nord technicus Ove Sjöstrom de call sign SMOXBI heeft.

Ron O'Quinn

DO 30 SEPT: Met grote vreugde meldde Ron Quinn, in 1966 programmaleider en deejay bij Swinging Radio England, ons dat hij voor het eerst in 44 jaren weer op de radio is te beluisteren en dat hij op zijn eerste programma fantastisch veel reacties heeft gehad. Hij is

ondermeer te horen op Big L via de middengolf en wel iedere zondagavond:

www.1395.eu/index.php?dir=djs/ron-o-quinn

Vaarwel Ferry Maat

VR 1 OKT: Het afscheid van Ferry Maat bij Radio Veronica kende een onverwacht hoogtepunt. Tijdens de allerlaatste 'Maat in de Middag' ontving de legendarische presentator een 'Lifetime Achievement Award'. Meteen de zoveelste bekroning van een bijna veertig jarige loopbaan. Hij startte in 1971 zijn radioloopbaan bij Radio Noordzee. De verplichte sluiting van de zeezenders Veronica en Noordzee Internationaal op zwarte zaterdag 31 augustus 1974 was het begin van een grootse carrière aan land. De TROS, die bij Hilversum 3 elke donderdag zendtijd kreeg, aarzelde niet om de voormalige medewerkers van de gesneuvelde radiostations aan te werven. Ferry Maat presenteerde er ondermeer de Nederlandse Top 40 en de 'Soulshow'. De luistercijfers overtroffen dadelijk de gestelde verwachtingen. Miljoenen Nederlanders en Vlamingen vonden zonder dralen de weg naar de meest dynamische dag op het Nederlandse landelijke popnet.

Radio 10

De strijd om legale, commerciële radio barstte vervolgens in alle hevigheid los toen Jeroen Soer in 1986 de oprichting van Radio 10 aankondigde. De overheid boog uiteindelijk voor de druk om de onderneming op de kabel te tolereren. Samen met grote namen zoals Adam Curry en Rob van Someren stond Ferry Maat op 4 april 1988 aan de wieg van een mediarevolutie. Het voorbeeld voor andere inmiddels beroemde DJ's en producers zoals Gerard Ekdorf, Tiësto, Ferry Corsten, Ben Liebrand en Armin van Buuren startte nadien met enkele rebellerende Veronica-monumenten op 11 december 1992, Radio 538. Ondanks het gebrek aan etherfrequenties groeide het nieuwe station snel tot een bedreiging voor de gevestigde waarden uit. Een drastische verjonging verplichtte Ferry Maat om andere oorden op te zoeken. De NCRV zorgde voor een nieuwe bestemming, namelijk Radio 2.

Ferry Maat (r) ontvangt de Lifetime Achievement Award

Jingles en onderscheidingen

Het publiek en de mediawereld leerden hem ook op een totaal andere manier kennen. Hij componeerde en produceerde een compleet nieuw jinglepakket voor het samenwerkingsverband tussen de publieke omroepen, dat inmiddels met de jaarlijkse Top 2000 een gigantische hit scoorde. Na een korte terugkeer bij Radio 10 hield de Veronica naar zijn diensten. 'Maat in de Middag' werd opnieuw een vast begrip. Het respect voor zijn capaciteiten en de algemene erkenning weerspiegelden zich in talloze prijzen. De 'Gouden Harp' in 2006 onderstreepte 'zijn weergalozе bijdrage tot de promotie van de Nederlandse dansmuziek'. Even later mocht hij de 'Marconi Oeuvre Award' ophalen omdat hij diverse generaties radiomakers had geïnspireerd. Op 17 april 2008 werd hij vanwege zijn vakkennis als ridder in de 'Orde van Oranje Nassau' opgenomen. Enkele maanden later nam hij echter het betreuzenswaardige besluit om de 'Soulshow' voorgoed op te bergen. Waarnemers beschouwden deze beslissing als een aanloop naar zijn vaarwel. Nu het hoofdstuk Veronica definitief achter de rug ligt, duiken talloze hypotheses op. De gewijzigde profileringen van Radio 2 en vooral van Radio 5, die geen windeieren leggen, kunnen nieuwe opties openen. Of kunnen zijn beroepservaringen en de voorliefde voor Soul, Funk en Disco hem een vaste stek bij de programmering van Radio 6 opleveren? De tijd zal deze vragen beantwoorden. (met dank aan RadioVisie).

Nog meer bijnamen

ZA 2 OKT: Deze keer stuurde Jan Fré Vos ons een aantal bijnamen, dat hij had gehoord bij het beluisteren van een programma van Radio Caroline uit 1979: Tom Hardy 'all green and hairy and great music'. Mark 'the oldest hippy in the world' Stevens, en 'Sleeve Stevie' Gordon en Steven 'Jakkal the Arch' Bishop.

T-shirt

ZO 3 OKT: Alex van der Hoek stuurde ons een foto die werd gemaakt in juni 1973 toen door een team van medewerkers van de Mini Seven Club uit Rotterdam vele plaatsen in Nederland werden aangedaan met als doel leden te maken voor Radio Noordzee. Zo verschenen ondermeer Ton van Deursen en Willem van de Stoep bij de poort van Paleis Soestdijk, waar de toenmalige koningin Juliana woonde. Verder dan de marechaussee kwamen ze niet want Juliana had niets met Radio Noordzee. (foto op pagina 6)

Mooie lijst

ZO 3 OKT: Van Shaun uit Engeland komt er een mooie aanvulling op de lijst van zendamateurs. Bill Rollins, voorheen Tower Radio, heeft G1WJR. De te vroeg overleden Ian West, die werkte voor

RNI T-shirts bij Paleis Soestdijk (zie p. 5)

een aflevering van de nog steeds wekelijks op de Duitse televisie verschijnende crimiserie Tatort en bovendien jarenlang als meetstation voor de wetenschappelijke afdeling van Rijkswaterstaat. De door SMC georganiseerde tochten waren destijds druk bezocht en vele personen, die elkaar jaren niet hadden gezien, namen gezamenlijk afscheid van een van de objecten die zo belangrijk zijn geweest in de geschiedenis van de commerciële radio en televisie in Nederland.

Overleg

In het voorjaar van 2009 was er een bespreking in Groningen tussen een vertegenwoordigster van de Amsterdamse Woningbouwvereniging de Key en Rob Olthof en Hans Knot van de Stichting Media Communicatie. Besproken werd wat de toekomst kon worden voor het voormalige platform, dat toen nog in opslag lag in Vlissingen. Ondermeer werd er gesproken over een restaurant en expositieruimte en een opleidingsinstituut voor jonge radiomakers.

Farmsum

Beloofd werd uit te zien naar financiering ter voltooiing van de ideevorming, waarbij zeker ook ruimte zou worden gereserveerd voor het tentoonstellen van objecten en foto's uit de periode van de officiële eerste doelstelling van het REM eiland. Medio 2009 werd het kunstmatige eiland op transport gezet naar de haven van Delfzijl en is al weer geruime tijd onderdak bij de firma Heuvelman Ibis in Farmsum. Daar wordt keihard gewerkt aan de ruwbouw roovering, waarbij ondermeer een derde verdieping is aangebracht. De verdere afbouw van het platform zal in Amsterdam geschieden. In het Dagblad van het Noorden stond op donderdag 7 oktober een reportage te lezen van Geert Job Sevink inzake de voortgang van de werkzaamheden in Farmsum. Over hoe het verder zal gaan met de plannen naast het runnen van een restaurant zal spoedig meer duidelijkheid over worden gegeven.

Radio City en Radio London, was G3SZC. Martin Shaw, die destijds samen met Tom Pepper en Simon Ashley in december 1964 verdrong, was G3SDP. Eric Davies, een andere technicus van Radio Invicta was G3PMG. Hij kwam in 2002 te overlijden. Vervolgens Mike Wright, een technicus aan boord van de Fredericia tussen 1966 en 1968. Hij gebruikt E12DJ. John Robert werkte op beide Carolineschepen, evenals op de Galaxy en de Laissez Faire en heeft VK4TL. Shaun heeft verschillende QSL kaarten van technici aan boord van de MEBO II die in de jaren zeventig als zendamateer actief waren.

Nieuwe presentator

MA 4 OKT: Ondertussen maakte een woordvoerder van de BBC bekend dat het BBC Radio 2 programma 'Pick of the Pops' met ingang van 6 november een nieuwe presentator zal krijgen. Het betreft de veteraan uit de dagen van Caroline South en Radio London, Tony Blackburn. Iedere zaterdag zal hij tussen 14 en 16 uur Nederlandse tijd zijn te beluisteren. Na 4,5 decennia is Blackburn nog steeds enorm populair bij zijn breed luisterpubliek.

Voortgang verbouwing REM eiland

DO 7 OKT: Het is al weer een aantal jaren geleden dat de Stichting Media Communicatie een aantal tochten organiseerde, vanuit de haven van Scheveningen, richting het voormalige REM eiland dat in 1964 kortelings werd gebruikt als basis voor de uitzendingen van Radio en TV Noordzee. Door een wijziging in de wetgeving, via de zogenaamde anti REM wet, kon justitie en politie ingrijpen en werden de uitzendingen op 17 december 1964 stop gezet. Het kunstmatige eiland bleef jarenlang op de zeebodem verankerd en ondermeer gebruikt voor het draaien van

Aanvulling

ZO 10 OKT: De volgende aanvullingen zijn er te melden. Op Eerste Kerstdag 1984 werd er met regelmaat een spot gedraaid waarin werd aangekondigd dat tijdens de Kerstdagen alleen gouwe ouwe zouden worden gebruikt. In die spot waren fragmenten te horen van de volgende songs: 'No matter what' van Badfinger; 'On a carousel' van The Hollies; John Lennon zijn 'Mother' en Dianna Ross met het nummer 'I'm still

waiting. In de discografelijst onder de rubriek '5' kan nog bij het nummer 'Glassical Gas' van Mason Williams worden toegevoegd dat Peter van der Holst dit nummer ook als tune gebruikte op Radio Delmare in 1979.

Andermaal aanvulling

DI 19 OKT: Briefje-tijd. Schattig als er weer eens een brief op de voordeurmat valt, in plaats van de tientallen e-mails per dag. Dit keer van Henny Meijners die ons verblijdt met een aanvulling op de zeezenderdiscografelijst. Hij stelt dat een nummer van the Fortunes is gebruikt voor een jingle op Radio Atlantis voor Rob Ronder. 'Hij had een jingle en die ging 'die Robbie Ronder, der op of er onder', met zo'n vodocor geluid (net als Peter Frampton in 'Show me the way).' Het gaat daarbij om het nummer 'Come on girl' van The Fortunes.

Dank aan: Martin van der Ven, Rob Olthof, Jan Fré Vos, Ron O'Quinn, Ian Anderson en Alex van der Hoek.

Samenstelling: HANS KNOT

DI 14 SEPT: Andermaal dient een door Paul de Leeuw geproduceerd programma het veld te ruimen. De leiding van SBS6 heeft besloten per direct 'De Zaterdagavondshow met Marc-Marie en Beau' van het scherm te halen. Het programma ging drie weken geleden nog redelijk van start met 905 duizend kijkers, maar het aantal kijkers bleef dalen en afgelopen zaterdag zaten er nog maar 526 duizend kijkers voor de buis naar dit programma te kijken. "We vinden het ontzettend jammer, maar gezien de tegenvallende kijkcijfers hebben we besloten om 'De Zaterdagavondshow met Marc-Marie & Beau' per direct stop te zetten. Het programma is vol overgave gemaakt door Marc-Marie Huijbregts, Beau van Erven Dorens en EVA Media, maar helaas wisten niet genoeg kijkers het programma te vinden." De show zou in eerst instantie gepresenteerd worden door Beau van Erven Dorens en Gerard Joling. Die laatste kampte echter met een burn out en daarom werd Marc-Marie Huijbregts op het laatste moment toegevoegd aan het presentatieteam.

WO 15 SEPT: De RTBF vreest voor de gevolgen van de gerechtelijke stappen die de krantenuitgevers hebben gezet. Men voorspelt een verzuurde relatie met de nieuwe media. Dit meldt de redactie van de krant 'De Morgen'. Alles draait rond de redactionele inhoud van de net gelanceerde website van de Franstalige omroep.

De gepubliceerde teksten en de advertentieruimte vormen een doorn in het oog van de aanklagers. Zij beweren dat deze elementen in strijd zijn met het Europees recht en de basis voor oneerlijke concurrentie vormen. In een eerste reactie betreurt de RTBF het juridisch gekibbel. Men pleit daarom voor een dialoog ten einde een constructieve samenwerking te bereiken. Deze blijkt immers noodzakelijk om zo de strijd tegen de wereldwijde concurrentie te kunnen voeren.

WO 15 SEPT: Een op de vijf kijkers geeft aan meer naar de televisie te kijken dan vijf jaar geleden, twee op de vijf kijkt evenveel en de rest kijkt minder televisie. Dat concludeert een onderzoeker van bureau Intel op basis van een onderzoek onder televisiekijkers, waarvan bijna 1000 in Nederland zijn ondervraagd. Ongeveer de helft van de Nederlanders heeft geen probleem met de reclame via de televisie. De andere helft wil het liefst van de reclame af. Ruim de helft van de respondenten vindt dat er een overaanbod is aan kanalen. 9 van de 10 respondenten kijken steeds naar dezelfde paar kanalen. Ruim de helft van alle kijkers heeft behoefte aan een dienst zoals UitzendingGemist. In de categorie 18-24 jaar is dat percentage nog hoger: 75 procent. Televisie kijken is nog altijd een sociale activiteit: de meeste mensen kijken samen naar de televisie, vooral films, al kijken 45-plussers ook graag samen naar nieuwsitems. Een toenemend aantal kijkers gaat meteen online om met medekijkers over televisie te chatten. Onder jongeren groeit ook de behoefte om overal televisiebeelden te kunnen kijken (46%). Bij ouderen neemt die behoefte af. Opvallend is dat de smartphone in bed in opkomst lijkt. De meeste mensen vinden de laptop een goed alternatief voor 'gewoon televisiekijken'. De mobiele telefoon wordt door ongeveer een derde van alle respondenten gebruikt om televisie te kijken.

DO 16 SEPT: Na bijna drie jaar voor QMusic te hebben gewerkt, stapte Ruud de Wild plotseling op bij het radiostation. Zijn ochtendshow was vanochtend al niet meer te horen. In een persbericht zegt De Wild terug te kijken op een mooie tijd. De leiding van het commerciële station wenst de presentator veel succes. Zowel Ruud de Wild, als algemeen directeur Peter Bossaert benadrukken dat het afscheid in goed overleg tot stand is gekomen. Desondanks blijft het opmerkelijk dat de stap stel op sprong genomen is. Het doet in ieder geval vermoeden dat de deejay al een nieuwe

baan op het oog heeft (bij bijvoorbeeld Radio 538). Overigens, gisteravond twitterde De Wild iets opmerkelijks: "Hoera wat een feest. Ik heb mijn leven weer terug." Zou hij zich toch ingekapseld hebben gevoeld bij het wat 'brave' Q-Music?

VR 17 SEPT: Tijdens het bezoek van de Paus aan Engeland vroegen ze aan David Cameron hoe het zit met zijn geloof. Zijn antwoord: 'Het komt en gaat, net als het signaal van Magic FM in de Midlands'.

ZO 19 DEC: Het tweetalige commerciële Big L introduceerde vandaag een kersverse programmering. Opvallend was hierbij het opgevoerde zeezendergehalte. Het station, dat in delen van Nederland en Vlaanderen via 1395 kHz op de middengolf is te beluisteren, wijzigde licht het actuele aanbod. Enkel Paul Jones met 'Big L Brunch' en Ron O'Quinn (foto) met 'Swinging Radio England' zijn de opvallendste nieuwigheden.

In de jaren '60 van de vorige eeuw was de laatstgenoemde DJ en programmaleider bij Swinging Radio England, dat voor de Britse kust vanaf het schip 'Laissez Faire' haar programma's uitzond. Elke zondagavond tussen 18.00 en 19.00 uur Engelse tijd zal hij de sfeer van toen laten herleven. Andere veranderingen zijn de komst van Eric Van Willigen met 'Big L Breakfast'. Om de interactiviteit met de luisteraars te optimaliseren presenteert Kev Reed op vrijdagavond 'Totally Request Night', waarbij de verzoekjes uitgebreid aan bod komen. DJ Woody Nelson brengt vanuit de Verenigde Staten, meer bepaald vanuit Kay West in Florida, een dagelijkse show.

MA 20 SEPT: De inboedel van het televisiestation 'Het Gesprek' wordt online geveild door Troostwijk Veilingen. Op 19 augustus werd door de bewindvoerder het faillissement aangevraagd. 'Het Gesprek' is in 2007 opgericht door Ruud Hendriks, Derk Sauer en Frits Barend. Onder de inboedel bevinden zich ondermeer kantoormeubilair, flatscreens, (Apple) computers en gereedschap.

De kijkcijfers van 'Het Gesprek' waren onvoldoende om het station in de lucht te kunnen houden. Ondanks pogingen voor een doorstart werd het faillissement recentelijk aangevraagd. 'De leiding van het Gesprek heeft alles grondig aangepakt en in 2007 bij de oprichting alles nieuw aangeschaft. We verwachten interesse van zowel (productie)bedrijven als particulieren aangezien de goederen tegen aantrekkelijke prijzen worden geveild', aldus Karel van Schooneveld, directeur Veilingen bij Troostwijk Veilingen. De in Amsterdam gevestigde onderneming achter 'Het Gesprek' was gevestigd aan de Herengracht 545/549.

DI 21 SEPT: De live registratie van de rijtoer van de Gouden Koets is vanmiddag enige tijd verstoord geweest. De camera's van de NOS konden korte tijd geen verbinding maken met de zendwagen, doordat een politieboot op de Hofvijver een glasvezelkabel kapot had gevaren. Door de kabelbreuk kon de omroep geen directe beelden uitzenden van het vertrek van de koets met de Koninklijke familie bij het paleis Noordeinde en een deel van de rijtoer naar het Binnenhof. Ook het moment waarop een man een waxinelichthouder naar de koets wierp, was niet rechtstreeks te zien op Nederland 1.

WO 22 SEPT: De NOS brengt het komende schaatsseizoen in beeld zonder de presentatrice Ria Visser. De vaste schaatsanalyticus van de omroep slaat een jaartje over, omdat ze is verhuurd naar het buitenland. Dit heeft een woordvoerder van de omroep tegenover het ANP bevestigd. De NOS is bezig met de voorbereidingen van het nieuwe seizoen. De omroep overweegt om net als bij voetbal analytici te laten rouleren. Ook Bart Veldkamp zal komend seizoen niet aanschuiven aan tafel bij Mart Smeets, omdat hij assistent-coach van Gerard Kemkers is geworden bij de TVM-ploeg. Visser verzorgt al vanaf 2003 de schaatsanalyses. Daarvoor verzorgde ze jarenlang het commentaar tijdens de ritten. Op internet wordt gespeculeerd dat Visser en de NOS 'gebrouilleerd' uit elkaar zijn gegaan. Afgelopen schaatsseizoen kwam zij regelmatig tijdens de uitzending in botsing met collega-analyticus Bart Veldkamp en was zij niet te spreken over een reportage van NOS Studio Sport over een 'omkoopschandaal' rond Gretha Smit.

DO 23 SEPT: Q-music deejay Jeroen van Inkel krijgt dit jaar de Marconi Oeuvre Award. Dat liet een woordvoerder van de AVRO, die het Gouden Radioring Gala organiseert, weten. De vakprijs wordt op 22 oktober tijdens het gala uitgereikt. De radiovakprijs komt aan Van Inkel toe omdat hij volgens de jury een belangrijk icoon binnen de Nederlandse radio is. "Generaties zijn met hem opgegroeid, met hem opgestaan, naar het werk of naar school gereden. Maar ook veel hedendaagse

radiomakers zijn door hem beïnvloed. Van Inkel heeft onmiskenbaar zijn stempel gedrukt op de sound van de Nederlandse radio." Tijdens het Gouden Radioring Gala worden ook prijzen uitgereikt voor het beste radioprogramma en de beste mannelijke en vrouwelijke radiopersoonlijkheid.

VR 24 SEPT: Blikvoer.TV, een crossmediaal concept van de afdeling Nieuwe Media van de VARA, heeft de Prix Italia gewonnen. Blikvoer.TV heeft de jury overtuigd met een geïntegreerde en vooruitstrevende mediaformat en is daarvoor beloond met de eerste prijs in de categorie Web (User Generated Content). De Prix Italia is de oudste mediaprijs en wordt jaarlijks uitgereikt aan de beste websites, radio- en televisieprogramma's. Blikvoer startte als online debatportaal voor jongeren waar via video met elkaar wordt gediscussieerd. Revolutionair, omdat dit digitale concept uiteindelijk een televisieprogramma is geworden. En innovatief, omdat alle communicatietechnieken van de toekomst erin zijn verwerkt. Zo was Blikvoer wereldwijd het eerste televisieprogramma waarin Twitter live geïntegreerd werd. Sinds begin 2010 is Blikvoer wekelijks te zien op Nederland 3 en te horen op 3FM als onderdeel van Nachtegiel met Giel Beelen.

ZO 26 SEPT: Radio Nederland Wereldomroep is met drie Engelstalige programma's in de prijzen gevallen bij de New York International Television and Radio Festivals 2010. De radiodocumentaire 'The Lonely Funeral' werd bekroond met een gouden medaille. Het radioprogramma 'The State We're In' won zilver voor

de reportage 'Babah's Day In Court' en brons voor de reportage 'Otto and Lucy'. Het festival, dat bekend staat als de 'Oscars van de radio' ontving inzendingen uit meer dan dertig landen. Programmamaker Michele Ernsting maakte: 'The Lonely Funeral', een documentaire over een dichter en een ambtenaar die samen een bijzonder

begrafenisritueel hebben gecreëerd in Amsterdam voor mensen die alleen sterven. Jonathan Groubert en Greg Kelly van 'The State We're In' maakten: 'Babah's Day In Court'. Het leven van Babah Tarawally werd op zijn kop gezet door het offensief van Charles Taylor in Sierra Leone. Uiteindelijk verzamelde hij genoeg moed om naar Den Haag te reizen om te zien hoe Taylor daar terechtstond. Dat veranderde zijn kijk op de zaak op een volkomen onverwachte manier. Chris Chambers maakte: 'Otto and Lucy', een bijzonder gesprek tussen een moeder en haar zoon over zijn seksualiteit. Otto heeft het syndroom van Down en wil graag een vriendin.

MA 27 SEPT: Ruud de Wild is de nieuwe deejay op Radio 538. Vanmorgen werd het nieuws dat hij terugkeert bekend in 'Evers Staat Op'. De Wild vult vanaf maandag het gat dat dj Frank Dane achterliet door zijn overstap naar 3FM. De Wild presenteert de middag van maandag tot en met donderdag van 16.00 tot 19.00 uur. De zogenaamde sidekicks worden Niek van der Bruggen en Jelte van der Goot. Jeroen Nieuwenhuizen gaat het programma van 14.00 tot 16.00 uur presenteren op Radio 538. Dennis Ruyter neemt van maandag tot en met donderdag van 19.00 tot 21.00 uur plaats achter de microfoon en Barry Paf schuift door naar de late avond van 21.00 tot 00.00 uur. Lindo Duvall is op zaterdagmiddag van 15.00 tot 18.00 uur en op zondagmorgen van 08.00 tot 12.00 uur te horen. Robin Leféber neemt de uren van Duvall over op zaterdag en zondag van 04.00 tot 08.00 uur.

MA 27 SEPT: Jan Dijkgraaf stopt als hoofdredacteur van de kersverse publieke omroep PowNed. Dat zei hij vannacht in het Radio 1-programma 'Echte Jannen', waar hij een van de presentatoren is. In een reactie na de uitzending liet Dijkgraaf tegenover het ANP weten dat 96 uur werken in de week hem en zijn gezin te veel is. Hij verklaarde "dodelijk vermoeid" te zijn. Dijkgraaf benadrukte geen ruzie te hebben met PowNed-directeur Dominique Weesie. Dijkgraaf verklaarde verder dat de televisiewereld niet zijn wereld is, maar dat hij wel een radiohart heeft. Hij blijft aan als co-presentator van PowNed-programma 'Echte Jannen' en pakt zijn freelance carrière weer op. Dijkgraaf was pas sinds augustus in dienst bij de door weblog GeenStijl opgerichte PowNed, die in september begon met uitzenden. De 48-jarige Dijkgraaf was eerder hoofdredacteur bij onder andere de gratis krant Metro en opinieblad HP/De Tijd.

DI 28 SEPT: Eerder liet een woordvoerder van het Commissariaat voor de Media al doorschemeren dat er nagedacht wordt over het op slot doen van een deel van videosite 'Uitzending Gemist'. Vandaag bevestigt demissionair staatssecretaris

Marja van Bijsterveldt dat een pincode moet voorkomen dat kinderen via de dienst programma's zien die niet voor hun ogen bestemd zijn. Dat blijkt uit antwoorden op vragen van PvdA en GroenLinks. Zij vindt dat de publieke omroep een 'veilige haven hoort te zijn voor jeugdige kijkers'. Dat zou niet alleen moeten gelden voor televisie uitzendingen, maar ook voor het kijken via internet. Dat daardoor volwassenen mogelijk worden beperkt, neemt de staatssecretaris op de koop toe. "Op alle platforms dient de publieke omroep bescherming te bieden tegen mogelijke schadelijke inhoud voor jeugdigen." Van Bijsterveldt meldde dat medewerkers van het Commissariaat voor de Media, en de die van de publieke omroep, bekijken hoe de bescherming in praktijk het probleem het technisch het beste kan worden aangepakt.

WO 28 SEPT: Het faillissement van stadsomroep Den Haag FM en TV is gisteren uitgesproken. Dat meldt de leiding van de lokale omroep op haar website. Of het faillissement het einde betekent van de uitzendingen is nog onduidelijk. De omroep is in de problemen gekomen door het wegvallen van een grote sponsor en tegenvallende reclameinkomsten. Omroep West heeft op verzoek van de gemeente naar samenwerkingsmogelijkheden gekeken met 'Stadsomroep Den Haag' en kijkt daar nog steeds naar. Dat zegt directeur Gerard Milo in reactie op het faillissement van de 'Stadsomroep'. Volgens Milo geldt voor Omroep West wel dat er voor samenwerking voldoende financiering moet zijn, ook voor de langere termijn. 'Wij zelf kunnen die middelen niet beschikbaar stellen, want ik denk niet dat de provincie Zuid-Holland het Omroep West zou toestaan provinciesubsidie in een lokale omroep te pompen'. Hij noemt het daarnaast teleurstellend voor de medewerkers, luisteraars en kijkers van de 'Stadsomroep' dat het doek is gevallen.

WO 28 SEPT: Peter Contant stopt per 1 januari als hoofdredacteur en algemeen directeur van Veronica Magazine en Totaal TV. Dit maakte eigenaar SBS bekend. Contant leidde de Veronica Uitgeverij sinds 2004, daarvoor was hij acht jaar lang freelance redacteur van het Veronica Magazine. Hij draagt zijn werkzaamheden de komende maanden over aan Meindert Landsmeer, die door de leiding van SBS is gevraagd om op interim-basis leiding te geven. Landsmeer is sinds eind 2009 adviseur bij de uitgeverij. Het televisieblad won in 2008 een Mercur d'Or vanwege de constante inhoudelijke en commerciële kwaliteit. Onder leiding van Peter

Contant (foto) werd het vroegere TV Satellite veranderd in Totaal TV. Afgelopen zomer lanceerde Veronica Magazine een televisiegids op de iPad.

DO 30 SEPT: Niet Jeroen van Inkel maar Patrick Kicken vervangt de afscheid nemende presentator van ondermeer de 'Soulshow', Ferry Maat, bij Veronica. De beslissing wordt niet overal met applaus onthaald. Morgen presenteert Ferry Maat voor de allerlaatste keer 'Maat in de Middag' bij zijn actuele werkgever. Daarmee komt een einde aan een avontuur dat ruim zeven jaar geleden begon. Patrick Kicken, die vanaf aanstaande maandag zijn plaats inneemt, werkt sinds 2004 bij Veronica en verzorgde reeds diverse shows waaronder het ochtendblok tussen 06.00 en 09.00 uur; Buiten zijn nieuwe opdracht behoudt hij ook 'Keihard Kicken' op vrijdagavond. Deze benoeming krijgt niet de algemene goedkeuring. Vele waarnemers hadden op de terugkeer van een andere coryfee gegokt. De laatste dagen werd vooral Jeroen van Inkel genoemd. Een mogelijke oorzaak kan waarschijnlijk de belofte van Q-music zijn om hem het geliefde ochtendblok opnieuw te laten presenteren.

DO 30 SEPT: Het NOS Sportjournaal krijgt er een nieuw gezicht bij. Aicha Marghadi (foto), bekend als nieuwslezeres bij de Amsterdamse regionale televisie AT5, versterkt vanaf volgende week het team. Ze neemt een aantal dagen in de week de presentatie van de luncheditie voor haar rekening. De 33-jarige presentatrice combineert het werk voor het Sportjournaal met haar huidige baan bij AT5, waar zij sinds 2007 werkzaam is.

VR 1 OKT: De publieke omroepen moeten tweehonderd miljoen euro bezuinigen, staat in het conceptregerakkoord dat werd gepresenteerd in Den Haag. Mocht dat leiden tot een 'verschraling van de kwaliteit' dan moet één van de tv-netten (Nederland 1, 2 en 3) verdwijnen. De bezuinigingen worden niet met onmiddellijke ingang doorgevoerd. In 2013 gaat het om vijftig miljoen euro, in 2014 om honderd miljoen en in 2015 om 200 miljoen. Eind 2015 loopt de huidige concessieperiode van de bestaande publieke omroepen af. In het regeerakkoord wordt uitgegaan van een aanpassing van de Mediawet per 2013 en een wijziging van het gehele publieke omroepstelsel per 2016. Landelijke en regionale publieke omroepen worden meer geïntegreerd, bijvoorbeeld door regionale vensters op een landelijk net. Besparingen komen ten goede aan de regionale omroep. De politici willen dat de themakanalen van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO), zoals Humor TV, worden gefinancierd uit de eigen middelen van de diverse zendgemachtigden en dus niet uit belastinggeld. De publieke omroep besteedt momenteel circa 12,5 miljoen per jaar aan de themakanalen, waarvan de kabelmaatschappijen circa acht miljoen bijdragen. Waar mogelijk moeten omroepen gaan fuseren, stelt het akkoord. Dat proces is overigens al volop in gang gezet. Zo zijn NPS, RVU en Teleac al gefuseerd tot NTR. Omroepen VARA en BNN onderzoeken een samengaan. Ook KRO en NCRV bespreken de mogelijkheden van een fusie, terwijl dergelijke gesprekken tevens plaatsvinden tussen TROS, Omroep MAX en WNL.

VR 1 OKT: John de Mol jr. vindt dat het Nederlandse omroepbestel moet kunnen blijven beschikbaar over drie televisienetten. Dat zei de mediaondernemer in het televisieprogramma De Wereld Draait Door, in reactie op het regeerakkoord dat VVD, CDA en gedoogpartij PVV presenteerden. In dat akkoord staat dat de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) op termijn tweehonderd miljoen euro moet bezuinigen. Als dat leidt tot een "kwalitatieve verschraling" zou NPO één van de drie publieke televisienetten (Nederland 1, 2 en 3) moeten opofferen. De Mol kan zich daar niet in vinden. "De publieke omroep heeft drie netten nodig."

DI 5 OKT: De publieke omroepen moeten de komende jaren flink gaan bezuinigen, maar er is ook goed nieuws. Mede door de aantrekkelijke reclamemarkt zullen zij hun inkomsten de komende jaren zien stijgen. Dat berekenden medewerkers van het accountantskantoor PricewaterhouseCoopers (PwC). De komende vijf jaar groeien de inkomsten uit televisiereclame en radioreclame respectievelijk met gemiddeld 5 procent en 3,3 procent per jaar. Deze stijging geldt zowel voor de publieke als de commerciële sector.

De online televisieadvertentiemarkt stijgt zelfs met gemiddeld 21,7 procent per jaar. De totale inkomsten van de televisieadvertentiemarkt ligt in 2014 op ruim 1 miljard euro. Dat was 790 miljoen in 2009, dat een slecht jaar was voor de markt, omdat toen de inkomsten uit reclame terugliepen. Naast de hogere advertentiebestedingen profiteert de televisiesector van de hogere vraag naar digitale abonnementen. Ook geeft de consument naar verwachting steeds meer geld uit aan digitale content, via bijvoorbeeld video-on-demand. Men verwacht dat de inkomsten uit abonnementsgelden in 2014 opgelopen zijn tot ruim 2,5 miljard, tegen 2 miljard in 2009. De overheid draagt dit jaar 465 miljoen euro bij aan de publieke omroepen. Daarop wordt de komende jaren een bezuiniging van 200 miljoen euro doorgevoerd. Bij PwC is er enige verbazing over de discussie om het publieke bestel naar twee netten terug te brengen. Volgens de accountants is het efficiënter om juist de veelheid aan verenigingen in te perken.

WO 6 OKT: De auteursrechtorganisatie Cedar eist miljoenen euro's aan achterstallige betalingen van KPN, in verband met televisie-uitzendingen via KPN-dochter Digitenne. Volgens een woordvoerder van Cedar, de belangenbehartiger van filmmakers en televisieproducenten, weigert KPN al jarenlang auteursrechten te betalen voor uitzendingen van Digitenne, het in 2003 opgerichte digitale netwerk dat inmiddels 900.000 abonnees telt. Cedar stelt dat de onbetaalde rekening voor auteursrechten ondertussen is opgelopen tot ruim € 7,5 miljoen. KPN is van mening dat het de gewraakte vordering al heeft voldaan door een betaling te doen aan de muziekrechtenorganisatie Buma. Maar volgens de woordvoerder van Cedar had deze betaling uitsluitend betrekking op auteursrechten van de door Digitenne uitgezonden muziekwerken. Ook het argument van de KPN dat het minder wil betalen dan de concurrerende kabelexploitanten, wordt door de auteursrechtenorganisatie van tafel geveegd. De Telegraaf meldt dat er binnen een maand een rechtszaak in deze kwestie zal worden gehouden.

VR 8 OKT: Bij de AVRO komen vijftien tot twintig banen te vervallen. Volgens een woordvoerder vallen de ontslagen vooral op de afdeling marketing, internet en ondersteunende diensten. "Daarmee spelen we in op de politieke ontwikkelingen", licht de zegsvrouw toe. Zij doelt op de nadere bezuinigingen die de overheid wil gaan doorvoeren. De Nederlandse Publieke Omroep zal dan vanaf 2013 stapsgewijs 200 miljoen euro moeten bezuinigen.

DO 7 OKT: Rick van Velthuysen heeft een nieuw contract getekend bij Radio Veronica. De deejay krijgt vanaf deze week een nieuw programma

op de vrijdagavond. Dan is hij van 21.00 tot 24.00 uur te beluisteren met het programma 'RickVanV'. Daarnaast blijft hij op zaterdag en zondag 'WeekendRick' maken. Hij krijgt er zelfs een uurtje bij. Voortaan duurt de show van 12.00 tot 16.00 uur, zo maakte een woordvoerder van Radio

Veronica vrijdag bekend. Van Velthuysen (foto) startte zijn radiocarrière op zijn 18e bij Vrije Radio Bollenstreek. In de loop der jaren werkte hij ondermeer voor de KRO, de AVRO en Radio 538. Sinds september 2008 is van Velthuysen te horen bij Radio Veronica, onderdeel van de Sky Radio Group. Tot en met januari 2009 presenteerde hij iedere vrijdagavond 'De Volle Vrijdag van Van V.' Van februari 2009 tot en met juli 2010 was hij iedere werkdag in de ochtend te horen met 'MogguhRick' dat hij tussen 06.00 en 09.00 uur presenteerde.

VR 8 OKT: De voorwaarden van een commerciële deal die de publieke omroep heeft afgesloten, hebben vragen opgeroepen bij de politiek. Aanleiding is de komende Serious Request-actie van de medewerkers van 3FM, waarvoor het station net als eerdere jaren in zee is gegaan met frisdrankgigant Coca-Cola. Coca-Cola Nederland is een van de hoofdsponsors bij de jaarlijkse decemberactie van 3FM voor het goede doel. Daarom zou de frisdrankmaker volgens een e-mail, die De Telegraaf in bezit heeft, verantwoording aan de zender moeten afleggen over de omgang rond kersttijd met andere media, zoals Sky Radio. De SP wil van staatssecretaris Van Bijsterveldt (Media) weten of die exclusiviteit wel in de haak is. Het Commissariaat voor de Media stelt namelijk strenge voorwaarden aan het sponsoren van evenementen door publieke omroepen. Kamerlid Van Dijk vraagt zich af of de publieke omroep niet over de schreef gaat, door zichzelf een 'commerciële machtspositie' te verschaffen. "Sponsoring van goede doelen is prima, maar verder dient de publieke omroep onafhankelijk te zijn", vindt Van Dijk. Van een 'commerciële machtspositie' blijkt echter in de praktijk geen sprake, zo laat de voorlichter van de NPO weten aan Broadcast Magazine. De publieke omroep kan volstrekt onafhankelijk opereren en er is bovendien geen sprake van exclusiviteit.

MA 11 OKT: Via een persbericht heeft Radio 2 de artiesten bekend gemaakt, die zullen optreden tijdens Top 2000 In Concert. Alain Clark, Waylon, Miss Montreal, Lucie Silvas, Xander de Buissonjé en Lee Towers zullen op het podium staan

tijdens het Top 2000-feest, dat traditioneel op oudejaarsavond op radio en tv wordt uitgezonden. Alle artiesten spelen een eigen hit uit de toplijst en een persoonlijke favoriet uit de Top 2000. Al jaren eindigt Radio 2 het jaar met de top 2000 en dat is ook dit jaar weer zo. Maar dit keer organiseert men ook een coverwedstrijd. Iedereen kan een originele, creatieve, maar in ieder geval een eigen versie van een top 2000 plaat insturen. De aftrap van het inzendentermijn voor Top 2000 De Covers is morgen bij Knooppunt Kranenburg. Bert Kranenburg zal in december een aantal inzenders uitnodigen en zij mogen dan hun cover live vertolken in zijn programma. Het publiek kiest de winnaar van de Publieksprijs en een vakjury beoordeelt de finalisten van de Top 2000 Cover finale. De finale wordt uitgezonden op oudejaarsavond op Nederland 3.

DI 12 OKT: Jeanne Kooijmans (foto) vertrekt bij de KRO. De radio- en televisiepresentatrice en de omroep hebben besloten de samenwerking na 23 jaar te beëindigen. Kooijmans is vertrokken nadat haar programma 'Café Kooijmans' op Radio 5 Nostalgie plaats moest maken voor programma's van andere omroepen. In de 23 jaar dat Kooijmans voor de KRO werkte, presenteerde ze radioprogramma's als 'Breakfast Club', 'Adres Onbekend' en 'Café Kooijmans'. Op de televisie was ze te zien in onder meer 'Ook Dat Nog' en 'Ontbijt TV'. Ze is nu werkzaam bij de nieuwe omroep WNL, onder meer op Radio 2 met het programma 'High Tea'.

DI 12 OKT: Cameraman Rachid el Mourif is vandaag met de 'Stan Storimans Prijs' onderscheiden. Hij is daarmee uitgeroepen tot beste cameraman in de sector nieuws en actualiteiten. De 27-jarige El Mourif kreeg de prijs voor zijn Netwerk reportage over de aardbeving in Haïti. El Mourif kreeg in Hilversum een kunstwerk, gemaakt door Jeroen Henneman, uit handen van Marjolijn Storimans, de weduwe van de cameraman van RTL Nieuws, die op 12 augustus 2008 in Georgië om het leven kwam. El Mourif volgde voor Netwerk (EO) een groep Nederlandse reddingswerkers, die een moeder en haar tweejarige kind levend uit de puinhopen haalde. Volgens de jury, onder voorzitterschap van Ad van Liempt, leverde dit een aangrijpende reportage op.

WO 13 OKT: De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen moet onderzoeken of sommige themakanalen van de publieke

omroep nadelige gevolgen hebben voor andere marktpartijen. Het Commissariaat voor de Media is hierin tekortgeschoten. Dit blijkt uit een vandaag gepubliceerde uitspraak van de Raad van State. Ondermeer MTV maakte bezwaar tegen de themakanalen 101, HilversumBest, Politiek24, Journaal24 en Cultura. Volgens MTV zorgen de themakanalen van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) voor concurrentievervalsing. De Raad van State deed woensdag uitspraak en vindt dat de nieuwe minister moet gaan onderzoeken of de themakanalen daadwerkelijk commerciële marktpartijen benadelen. Het Commissariaat voor de Media was daar in de bezwaarprocedure aan voorbijgegaan, luidt het oordeel van de Raad van State.

DO 14 OKT: De radio-omzet is in het derde kwartaal van dit jaar met 8,8 procent gestegen. Het Radio Advies Bureau (RAB) spreekt van een 'explosieve groei'. De totale radio-omzet is in de eerste drie kwartalen van 2010 gestegen met 5 procent naar 155.016.000 euro. In het 3e kwartaal bedroeg de netto-omzet 45.084.000 euro. Retail heeft in de eerste drie kwartalen het grootste aandeel binnen de radiobestedingen (13,8%). In het derde kwartaal was dit 16,5 procent, gevolgd door auto's (12,1%) en Telecom (10,6%). RAB-directeur George Bohlander: "Het is bekend dat radio veel wordt ingezet in multimediacampagnes. Opvallend is dat steeds meer adverteerders ontdekken dat radio ook prima alleen ingezet kan worden om hun reclamedoelstellingen te halen, want alleen al in het derde kwartaal hebben bijna 200 adverteerders alleen radio ingezet. Ook de explosieve groei bij non-spot blijft zich voortzetten."

VR 15 OKT: De Nederlandse zanger Hein Simons (55) heeft van de BRP, de Belgische Duitstalige omroep, een Goldene Antenne Award gekregen voor zijn carrière. Hein Simons brak op jonge leeftijd door in de jaren zestig van de vorige eeuw met sentimentele nummers als 'Mama' en 'Mama

vertel me' en 'Ich bau dir ein Schloss'. Heintje was in die tijd een begrip in de Lage Landen en Duitsland. "Ik wil de BRP en mijn fans b e d a n k e n

voor deze prijs. Zonder fans zouden er geen radio, televisie of platen zijn", zei Simons in zijn dankwoord. De intussen 55-jarige zanger staat nog steeds op het podium.

ZA 16 OKT: Goed nieuws voor de vele oud-fans

van Radio 10 Gold. Dit Nederlandse commerciële station had aardig wat luisteraars toen het nog via de 675 AM te beluisteren was. Vanaf maandag is men terug via de middengolf, weliswaar op een andere frequentie en met minder vermogen. Hoewel de 675-zender in het plaatsje Lopikerkapel, in de provincie Utrecht staat, kwamen de signalen via deze zender van liefst 120 kW tot net voor Parijs goed door. Kortom, luisteren naar Radio 10 Gold was ondermeer in Vlaanderen overal mogelijk. En dat werd dan ook gedaan tot... het station definitief verdween op de middengolf. Vanaf maandag 18 oktober zijn ze echter weer terug via de AM. Dit keer op de 828 kHz, waar voorheen Arrow met één van haar programma's was te horen was. Deze zender heeft een vermogen van 'slechts' 20 kW, maar staat wel in de provincie Zuid-Holland (in het plaatsje Heinenoord). Precies om 10.10 uur, aanstaande maandag, is Radio 10 Gold dus terug via de oude trouwe middengolf. Daarnaast blijft dit station dat bekend staat om het draaien van vele gouwe oude in Nederland te ontvangen op de kabel en via Digitenne. In grote delen van Europa via de satelliet en wereldwijd via webstream. Eerder was Radio 10 Gold ook een tijdje op 1008 AM te horen. Deze frequentie wordt nu gebruikt door Radio Maria. Op 675 kHz is tegenwoordig Groot Nieuws Radio te ontvangen. Twee stations met een sterk godsdienstig karakter.

MICHEL VAN HOOFF

Op een avond in november 1964 luisterde ik naar Caroline en kreeg tijdens de uitzending van een wat opgewonden dj te horen dat Caroline een buurman had gekregen. Op afstand lag er een grijze mijnenveger met een enorme mast, zo meldde de dj. Een tijdje liet de mijnenveger niets van zich horen, maar - ik weet het nog goed - op 17 december 1964 (de dag dat het REM-eiland werd overvallen door de Nederlandse justitie) hoorde ik de eerste tests van Radio London: Big L.

>>

Fantastisch vond ik het. Wat een format. Ook Hitweek, een zeer populair popblad in die tijd, was laaiend enthousiast. Ik luisterde zo veel mogelijk. 's Morgens voor het naar school gaan: om half zes waren ze al in de lucht tot 's avonds negen uur (close down in die tijd). Ik mag wel zeggen dat ik – en miljoenen met mij - Big L in hun hart gesloten hadden.

Helaas kwam het einde al ruim 3 jaar later. Ik werkte bij Amstelhof - Nederlands oudste bejaardenhuis - op de administratie en ik had mijn radio naast mij staan op die fatale dag. Even over drie die middag... alleen maar gekraak. Het schip voer richting Duitsland om daar uiteindelijk in Kiel te zinken. De Amerikaanse eigenaren hadden geen enkele poging gedaan om het schip voor de Nederlandse kust te parkeren. Ik denk, dat als dat wel was gebeurd, het einde voor Veronica al in december 1964 was gekomen. Wat een sound.

Groot was mijn vreugde toen Ray Anderson na 3 RSL's besloten had om via de satelliet Big L weer te laten herleven. Helaas kwam het idee van de herstart van Big L van Ray - synoniem voor niet betaalde facturen. Helaas mocht zijn prima initiatief niet lang duren. Als eerste werd de inmiddels opgestarte 1395 AM frequentie uitgeschakeld en daarna de satelliet.

boven: Eric van Willegen schakelt de Big L zender aan
onder: Generator op trailer arriveert bij Big L TX site

Gelukkig werd zijn initiatief weer opnieuw opgepakt en gestimuleerd door de firma KBC te Ede, zodat we weer naar dit voortreffelijke format kunnen luisteren. Helaas is onlangs de generator gaan hemelen zodat er een nieuwe generator moest komen en het dieventuig heeft nog wat randapparatuur meegenomen, zodat we helaas nog enige tijd op de terugkeer op 1395 moeten wachten.

ROB OLT Hof

Nabericht: op 2 dec 2010 om 13.14 uur kwam de zender weer in de lucht.

Welkom in een nieuwe aflevering van onze serie vol herinneringen, waarbij meestal wordt terug gegaan naar een jaar tussen 1960 en 1980. Gelijk aan de vorige aflevering gaan we dit keer kijken naar het jaar 1968. Ik had de vorige keer eigenlijk de behoefte om direct door te schrijven. De 15 pagina's, die ik doorsnee aan materiaal heb, was bij lange na niet genoeg om datgene ik in gedachten had te beschrijven. Dus laten we maar snel verder gaan met eerst een kijkje naar de gemiddelde schoenenwinkel uit die tijd. Als je nu een drukke winkelstraat inloopt zie je tal van schoenenwinkels, al dan niet met gerenommeerde namen. Als het om grote winkels van het lagere budget gaat, hebben we het vooral over Scapino en Bristol. Maar hoe was de situatie in 1968?

Ik was dan wel al ruim twee jaren aan het werk maar het budget was beperkt en dus werd er zuinig gedaan als het ging om gebruiksgoederen als kleding en schoenen. Voor de schoenen werden slechts twee winkels bezocht, beiden destijds gevestigd in de drukste winkelstraat van Groningen, de Heerestraat. Vreemd genoeg kon je destijds praktisch van de ene voordeur naar de andere lopen, zo dichtbij waren beide concurrenten gehuisvest. Het ging om filialen van Van Haren en de Bata. Laten we eens één van de beide ondernemingen belichten. Velen denken dat Bata een Nederlandse onderneming met een fabriek in Batadorp in Brabant was. Het was slechts een van de vestigingen die in diverse landen werden opgericht om vele mensen aan het werk te krijgen voor de productie van schoenen. Bata was van herkomst een onderneming die in 1894 al werd opgericht in het toenmalige Oostenrijk-Hongarije en wel in het plaatsje Zlín. Het waren de gebroeders Tomáš en Antonín Bata die de onderneming de naam T.&A. Bata Shoe Company meegaven. Beide broers waren afkomstig uit een familie waarin al

vele generaties lang schoenen werden gemaakt.

Men streefde er naar om industriële methoden in te voeren en vernieuwingen door te voeren. Zo kwam in 1897 de 'Batovka' tot stand, de eerste textiele schoen die machinaal werd

en zette men 60 miljoen paar schoenen per jaar om in de zaken die in dertig verschillende landen waren gevestigd.

Na de uitbraak van de Tweede Wereldoorlog besloot de directie van Bata uit te wijken naar Canada waar in het plaatsje Batawa, in de buurt van Toronto, de organisatie geheel opnieuw werd opgestart. Eén van de familieleden, Jan Antonin, besloot echter terug te gaan naar Tsjecho-Slowakije, waar Zlín inmiddels onder viel. Dit leidde tot ongenoegen en ruzies binnen de familie en bovendien werden na de oorlog de Oost-Europese vestigingen van Bata, zo ver nog in gebruik, genationaliseerd. Na de val van het communistische bewind verviel de nationalisatie van het bedrijf en kwam het terug in de handen van de familie. Men kon echter de technologische ontwikkelingen niet volgen en uiteindelijk werd de toenmalige hoofdvestiging van Bata in het jaar 2000 failliet verklaard.

vervaardigd. In het jaar 1905 werden al 2200 paar schoenen per dag gemaakt en werkten er 250 mensen bij Bata. In 1909 kwamen de eerste exportorders vanuit Duitsland, de Balkan en het Midden-Oosten. Zo werkten er in 1917 al 5000 mensen en werden er jaarlijks 2 miljoen paar schoenen geproduceerd. Het zou niet lang duren voordat de onderneming ook in andere landen fabrieken liet bouwen. Bij de vestigingen van de Bata fabrieken verzezen arbeidersdorpen met scholen en ziekenhuizen en andere voorzieningen.

fabriekshal Bata

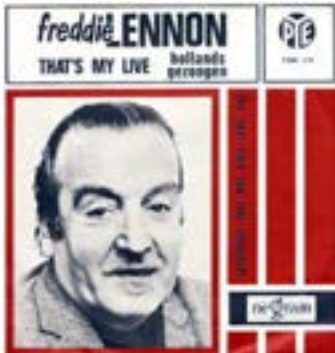

Ook in Nederland kwam een dergelijk Batadorp, (foto) dat in de gemeente Best werd gebouwd en er ontstond geleidelijk aan een netwerk van Bata-winkels. In Amsterdam werd de eerste Bata in ons land in 1922 geopend. Als reactie op de toegenomen douanetarieven werden in 1929 nog meer vestigingen in het buitenland geopend, zoals in Zwitserland, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Joegoslavië, Polen, België, Nederland, de Verenigde Staten en het toen nog Britse India, en later ook in Brazilië en Canada. Tegen het begin van de jaren '30 van de 20ste eeuw was Bata de grootste schoenenexporteur ter wereld. Verdeeld over de verschillende landen had men in 1939 al meer dan 105.000 mensen aan het werk

Om terug te gaan naar de situatie in Nederland kan worden gesteld dat er in 1961 al 150 vestigingen van Bata in ons land waren. Vanaf de jaren '60 van de twintigste eeuw verdween de schoenenproductie naar de zogenaamde lagelonenlanden en werd Batadorp aan de gemeente Best verkocht. Het winkelnetwerk verdween eveneens. De laatste Batawinkel werd in 1996 gesloten, op de fabriekswinkel na. De oorspronkelijke bebouwing van Batadorp is nu als industrieel erfgoed een historische bezienswaardigheid. De Batafabriek is echter niet gesloten want deze bleef in afgeslankte vorm bestaan binnen 'Bata Industrials'. Binnen deze destijds nieuw gevormde onderneming wordt speciaal veiligheidschoeisel gemaakt. Het is tevens de hoofdvestiging van de wereldwijd actieve onderneming. Met rond de 150 medewerkers worden er per jaar gemiddeld 1 miljoen paar veiligheidschoenen en veiligheidskousen gemaakt.

Ik schrijf altijd een serie steekwoorden op met de gedachte over die steekwoorden iets te schrijven in een volgende aflevering van deze

serie in een bepaald jaar. Op het lijstje van 1968 prijkt op de tweede plaats de naam van een vader van een groot artiest uit Engeland. Hij werd geboren op 14 december 1912 en bracht, samen met zijn zus Edith, vele jaren door in een weeshuis nadat zijn ouders waren overleden. Hij probeerde als muzikant aan de slag te gaan door in musicals en shows als banjospeler de kost te verdienen. Al vrij snel bleek dat hij totaal onbetrouwbaar was en afspraken niet nakwam. Door zijn familie werd de banjospeler 'Alf' genoemd. Alf huwde zijn eerste vrouw Julia in 1938 en ze kregen een zoon, die later een lied over zijn moeder zou schrijven.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog was Alf voornamelijk op zee en kreeg weinig mee betreffende de ontwikkeling van zijn enige kind. Gedurende deze periode op zee werd zijn vrouw Julia wel zwanger van een andere man. Hij bood nog wel aan voor zijn vrouw, zoon en nieuw geborene te blijven zorgen maar Julia wilde dit beslist niet. Tot in de begin zestiger jaren van de vorige eeuw was er vervolgens weinig tot geen contact tussen Alf en zijn enige zoon. Daar kwam verandering in toen zijn zoon al een paar jaar wereldwijd een succes was, tezamen met zijn drie andere groepsleden. Door het succes van 'Beatlemania' besloot Alf onder de naam 'Freddie Lennon' een plaat op te nemen onder de titel 'It's my life'.

Hij kreeg nationaal en internationaal veel aandacht en trad ondermeer op in het programma van Willem O'Duys, maar een slechts beperkt succes was het gevolg. Er werd zelfs een Nederlandstalige versie van deze single door hem ingezongen. In 1968, na een paar jaar van stilte rond de vader van John Lennon, maakte Freddie andermaal publiciteit door aan te kondigen om als 55-jarige man te gaan trouwen met zijn nieuwe liefde, de toen 19-jarige Pauline Jones. Alleen was er nog tegenstand van Pauline haar moeder. Aangenomen mag worden dat de moeder alsnog overstag is gegaan en Pauline en Freddie Lennon nog een achttal gelukkige jaren tezamen hebben doorgebracht in Brighton, waar het paar na het huwelijk heen was verhuisd. Op 1 april 1976 kwam de vader van John Lennon op 63-jarige leeftijd te overlijden. Bij Pauline kreeg hij nog eens twee zonen, te weten: David Henry en Robin Francis.

Uiteraard was er op het gebied van de sport ook zo het een en ander te vermelden. Zo werd Manchester City dat jaar kampioen van Engeland en was er een tweestrijd om de Europese voetbaltitel tussen Italië en het toenmalige Joegoslavië. De finale was in een gelijkspel (1-1) geëindigd en in die dagen was er nog geen sprake van verlenging, al dan niet met een zogenaamde 'sudden death'. Nee, de wedstrijd werd opnieuw gespeeld en werd een overwinning voor de Italianen, die met 2-0 zegevierden en voor een periode van vier jaren zich Europees Kampioen mochten noemen. Het jaar 1968 was er voor ons Nederlanders als het ging om het wielrennen een om nooit meer te vergeten. Als eerste Nederlander in de geschiedenis lukte het Jan Janssen, hetzij met slechts seconden voorsprong op de Vlaming van Springel, de Ronde van Frankrijk te winnen. Het zou twaalf jaar duren voordat deze prestatie werd geëvenaard door Joop Zoetemelk en tot heden ten dage blijven beide wielrenners op eenzame hoogte staan in de rijke Nederlandse Wielierhistorie. De ronde van Italië ging dat jaar naar de Belg Eddy Merckx en de wereldtitel naar de Italiaan Vittorio Adorni, een man waar we daarvoor en daarna weinig van hoorden.

In de Verenigde Staten werd in 1968 een nieuw televisieprogramma opgestart dat in het jaar 2000 door de Amerikanen werd opgenomen in de Top 10 van de beste televisieprogramma's van de vorige eeuw. Vergezeld van programma's als: 'Mash', 'Gun Smoke', 'The Ed Sullivan Show', 'I love Lucy' en bijvoorbeeld 'Star Trek' werd het in 1968 opgestarte '60 Minutes' (foto) als nieuwsprogramma opgenomen als zijnde de meeste betrouwbare nieuwsbron op de televisie in de VS. Het programma-idee was afkomstig van de toen al jarenlang als producer van televisieprogramma's actieve Don Hewitt. Hij introduceerde een unieke vorm van onderzoekjournalistiek, die al decennia lang garant staat voor het succes van '60 minutes'. Diverse onderscheidingen waaronder bijna 80 Emmy Awards werden er sinds 1968 gewonnen.

Don Hewitt stelde in een interview in 1971 in 'News World' dat zijn inspiratie voor het programma was gekomen na het fervent kijken naar het toenmalige controversiële Canadese televisieprogramma 'This hour has Seven Days' en de Britse satirische serie 'That Was The Week That Was', waarvan de lezers boven de 55+ de Nederlandstalige versie 'Zo is het toevallig ook nog eens een keer' zeker zullen herinneren. Op 24 september 1968 ging het eerste programma destijds 'on air' en had ondermeer onderwerpen als: Een blik binnen het hoofdkwartier van de presidentskandidaten Richard Nixon en Hubert Humphreys. Een in ieder programma terugkerend politiek commentaar van Art Buchwald. Een interview met de staatsadvocaat Ramsey Clark over openlijke politieke brutaliteit. Een verkorte impressie van de Academy Award winnende film 'Why man creates'. Inderdaad was het Don Hewitt die '60 Minutes' creëerde, een programma dat nog steeds door het CBS Netwerk wordt uitgezonden.

Steeds meer uren werden er in Nederland en België door families, die al in het bezit waren van een televisietoestel, per week voor de beeldbuis doorgebracht. Sommige mensen waren voorzichtig, met veel geld, het tijdperk van de kleurentelevisie binnengestapt. Kijken in kleur betekende dat je toch weer meer zag wat in de commentaren in de kranten ook duidelijk merkbaar was want er waren en zijn natuurlijk grenzen. En ik denk persoonlijk dat, met het kleine aanbod aan te ontvangen televisienetten en programma's, er sneller werd gereageerd op geweld op het beeldscherm. Anno 2010 kun je wel 35 televisiestations via de kabel ontvangen. Heb je een satellietdish dan gaat het aantal te ontvangen stations over de honderden heen. Om maar niet te zwijgen wat je nog allemaal via internet kunt binnenhalen en daar is een heleboel geweld bij, zonder dat er met regelmaat over gesputterd wordt dat het geweld schadelijk kan zijn. Dat was in 1968 toch andere koek. Immers, de echte nobele opvoedkundige uit die tijd was wars van elke vorm van geweld en zocht de publiciteit als er al sprake was van beschadiging van het jonge kind.

Neem nu het al dan niet tonen van kwetsende beelden, zoals geweld, aan kinderen van jeugdige leeftijd. In 1968 was het aanbod aan televisieprogramma's uiteraard totaal anders dan nu. Als het ware werd het kind nog natuurlijk beschermd door het kleine aanbod. En toch vroeg men zich hardop af of het geweld richting kind niet beperkt kon worden. Als je een krant of weekblad opensloeg in die dagen dan waren er altijd pagina's ingericht waar de lezers hun ongenoegen aan de medelezers kwijt konden. Zo vond ik in mijn archief een ingezonden artikel van de maand april 1968, waarin het kijkgedrag nader

werd beschouwd.

In die tijd was er bijvoorbeeld de serie 'Danger Man', die een bepaalde populariteit haalde en in elke aflevering wel een aantal 'doden' en 'zwaargewonden' in beeld bracht.

Maar natuurlijk hadden de jongeren in die tijd ook de mogelijkheid zich te vermaken met het lezen en kijken in strijpladen. Zo was er het blad 'Sjors' waarin de nodige gevechten plaats vonden en dat in bepaalde opvoedkundige kringen werd gezien als een onverantwoord drukwerk vol geweldpleging. Gelukkig stond daar tegenover dat er nog redelijke andere stripbladen waren, waarin meer educatie en spanning werd voorgeschoteld. De Robbedoes (afbeelding) en Kris Kras stonden daarbij voorop. Zuur was het dan ook voor de samenstellers van laatst genoemd tijdschrift dat de uitgeverij de stekker eruit trok omdat er veel te weinig belangstelling was voor deze publicatie voor de jeugd.

Maar laten we eens kijken naar de gevonden ingezonden reactie inzake geweld: 'De waarheid is dat mensen, jong en oud, gek zijn op geweld. Cowboyfilms en series van geheimagenten op de televisie hebben een hoge kijkdichtheid. Ik denk zelfs dat uitzendingen van Tweede Kamerdebatten een hoge kijkdichtheid zouden halen als Kamerleden als Koekoek en Schmeltzer elkaar regelmatig op de bek zouden slaan.' De schrijver van dit alles, een zekere Vermeulen, vond dat er toch ook iets diende te worden gezegd over het vermogen tot relativiseren. 'We moeten langzamerhand maar eens beseffen dat kinderen de karakteristieken in zich hebben van grote mensen. En dus trekken ze honden aan hun staarten, rukken zonder noodzaak aan elkaars jassen, besmeuren huizen en hekken en hakken op elkaar in met plastic Ivanhoe zwaarden.'

Probeer deze mening maar eens om te zetten naar het jaar 2010 en u zult soortgelijke voorbeelden

in de gedachten omhoog laten komen. Vermeulen had ook een mening klaar, hoe deze jongeren zich later zouden gaan gedragen: 'Als ze volwassen zijn en zich correct moeten gedragen, gaan ze gluren naar de gewelddadigheden op de voetbalvelden, de waterpolobassins, de ijshockeyvloeren, de stierengevechtarena's en de boksringen.'

Over de dochtsnee leesboekjes, die in de Lage Landen destijds werden gebruikt, had hij ook een duidelijke mening: 'De jongens en meisjes die voorkomen in de leesboeken van de lagere school zijn je reinste huichelaars. Het zijn altijd kinderen die leven in nette straatjes en te midden van brave vriendjes. Als er moeilijkheden zijn dan pruilen ze of huilen ze. Nooit worden ze razend, of smijten ze met een inktpot naar hun vader. Of plukken ze elkaar de haren uit elkaars kop of geven een ontzettende trap tegen een vijandig zitvlak. Ik ben dan ook van mening dat we onze kinderen verkeerd opvoeden. We moeten ze niet voortdurend trachten wijs te maken dat lichamelijk geweld niet bestaat, maar zij moeten leren ermee om te gaan en er het hoofd aan te bieden. We moeten niet voortgaan onze kinderen via leerboekjes voor te bereiden op een leven vol pais en vree, terwijl we weten dat ze op 18-jarige leeftijd een mobilisatieverklaring krijgen.'

1968 was ook het jaar dat de clubdeejay doorbrak. Voorzichtig was Radio Veronica in de jaren zestig begonnen met speciale dansbijeenkomsten op Koninginnedag in Amsterdam waarna een heuse drive-in show werd opgezet door Dick DeBois. Deze vorm van ontspanning voor de jeugd werd vrij snel populair en verdeeld over het hele land kwamen er steeds meer clubs waarin voorheen vele bands waren optraden, met deejays die een aantal uren muziek van hun keuze en van het publiek gingen draaien. Deze beslissing van de eigenaren van de clubs had twee voordelen. Men kreeg een grote variatie aan dansbare muziek voorgeschoteld door de deejay en de geldinvestering was veel lager dan bij het inhuren van bands. Maar desondanks verdiende de deejay, mits hij het goed deed, meer dan een gemiddelde muzikant destijds.

In de filmwereld was er in het jaar 1968 ook een absolute topper met het uitkomen van 'Rosemary's baby'. Het betrof hier een verfilming van het gelijknamige boek van de auteur Ira Levin. Onder regie van Roman Polanski werd deze horrorfilm met een budget van 3.200.000 dollar opgenomen en werd het eerste grote succes voor producer Robert Evans, die door Paramount Pictures was aangetrokken. Het verhaal gaat over Rosemary Woodhouse, een jonge en tevens naïeve vrouw, die getrouwd is met de acteur Guy. Op een bepaald moment verhuizen ze naar een appartement in New York en treffen daar ondermeer de burens Castavets, die aanzienlijk ouder zijn dan het verhuisde stel. Rosemary en Guy lijken gelukkig maar hebben nog een kinderwens. In de nachten krijgt Rosemary nare dromen te beleven. Ondermeer droomt

ze door een demon te worden verkracht. Niet veel later hoort ze dat ze zwanger is; krijgt abnormale pijnen en verliest ze gedurende de eerste drie maanden veel aan gewicht. Terugkomend op de oudere burens ontdekt ze dat deze tot een Satanische sekte behoren en hun zinnen hebben gezet op de ongeboren baby. Echtgenoot Guy zit in het spel om zijn carrière te kunnen verbeteren. Nog steeds is deze film, waarvoor Ruth Gordon voor het spelen van de rol van de buurvrouw, zowel een Golden Globe als een Oscar voor de beste vrouwelijke bijrol in het jaar 1968 kreeg, in de verkoop. Trouwens de rol van Rosemary werd neergezet door Mia Farrow. Gezien het succes van de film besloot de redactie van de Panorama het verhaal, geschreven door Ira Levin, als vervolgerhaal in het weekblad op te nemen.

Ook deze keer weer een duik in de gedrukte reclame in kranten en tijdschriften en we pakken er een paar uit. Regelmatige lezers van deze serie begrijpen dan meteen dat zeker aandacht zal worden besteed aan blikwerk. Want een rijbewijs heb ik nooit gehaald en rijden in een auto heb ik alleen stiekem gedaan rond 1968 op het bedrijfsterrein van het toenmalige EGD, het Elektriciteitsbedrijf voor Groningen en Drenthe. De afdeling Bedrijfsarchief had een aantal onderafdelingen waaronder de 'postdienst'. Destijds was ik assistent bedrijfsarchivaris, alvorens de gewenste diploma's te halen om later de jongste gediplomeerde bedrijfsarchivaris, gecombineerd met de opleiding historische documentatie, van Nederland te worden. Ik probeerde alle facetten van de afdeling te beleven en dus ging ik ook regelmatig mee post lopen.

Het bedrijf had in de stad Groningen

vier vestigingen. Allereerst het pand van de voormalige 'Laagspanningsnetten' aan de Oude Boteringestraat, hoek Harderwikerstraat. Daarnaast het bestuurspannd aan de statige Ubbo Emmiusingel, het Laagspanningsnetten Pakhuis aan de Reitermakersrijde en het grote fabrieksterrein in de toenmalige zuidelijke stadswijk Helpman. Met een bepaalde regelmaat ging ik meerijden met een van de bodes. Collega Willy Heun wilde wel eens een oogje dichtknijpen op het bedrijfsterrein. Zijn tijd voor een sigaretje gaf mij de gelegenheid om in de Daf Variomatic wat stoere kleine rondjes te rijden. Maar, daar is het wel bij gebleven. Naast de DAF was er nog een ander merk destijds redelijk populair in de goedkopere prijsklasse.

Het was de Simca Nederland NV die via een bijna wekelijkse, paginagrote, advertentie in de weekbladen probeerde deze redelijk goedkope Simca serie aan de man te brengen. Dit via wervende teksten maar ook via het gebruik van goeditziende dames, die in de advertenties voorkwamen. Zo luidde een deel van de tekst: 'Een Simca Duizend wordt opvallend veel nagekeken. Vooral door mannen, want mannen weten pure autoklasse te waarderen. En mannen hebben langzamerhand ontdekt dat er meestal zeer aantrekkelijke vrouwen in een Simca zitten. Zelfbewuste vrouwen, die graag willen bewijzen dat vrouwen beter autorijden dan mannen. De semiautomatische Duizend geeft hen eindelijk de kans om wraak te nemen'. Op zich is het natuurlijk een discriminerende conclusie want het lijkt erop dat de tekstschrijver van deze tekst dacht dat een vrouw niet beter kon rijden in een niet semiautomatische Simca.

Van herkomst was Simca een Franse autofabriek en de naam stond voor 'Société Industrielle de Mécanique et de Carrosserie Automobile'. De fabriek werd in 1934 in Nanterre opgezet door Henri Pigozzi. Niet dat hij meteen met een eigen auto op de markt kwam; het begin bestond uit het in licentie produceren van auto's voor de Fiat onderneming. Pas in het jaar 1951 kwam een eerste eigen ontwerp op de markt onder de naam Simca Aronde. In hetzelfde jaar werd de vrachtwagenfabriek Unic overgenomen en het in het Franse Poissy gevestigde depot van de Fordfabriek volgde drie jaar later. In 1958 werd ook het merk Talbot-Logo door Simca overgenomen. De productie werd vanaf dat moment in Poissy gecentraliseerd en de andere fabriek werd van de hand gedaan aan Citroën. In 1963 nam het Amerikaanse bedrijf Chrysler een meerderheidsaandeel in Simca. Vijf jaar later werd dus de Simca Duizend op de markt gezet en werd redelijk populair. Vaak werd er in de advertenties een foto geplaatst, waarbij de gedachtegang meteen werd verplaatst naar

goed draaiende televisieseries uit die tijd. Het lijkt erop dat de foto bij de geplaatste advertentie gebaseerd is op de populariteit van Emma Peel, die een voorname rol speelde in de toen populaire serie 'The Avengers'.

We hadden het er al even eerder over, het plaatjes draaien in clubs, clubhuizen, op campings en in discotheken werd zo populair dat deze vorm van ontspanning door velen graag verzorgd werd, maar voor lang niet allen was een boterham weggelegd. Het ging in die tijd namelijk niet alleen om een plaatje goed te laten overgaan in het volgende nummer, maar zeker om de goede babbel die je diende te hebben om het publiek te kunnen entertainen. In Delft was er in augustus 1968 wel een aparte vorm van entertainen. Een deejay wilde in totaal 160 uur non-stop platen draaien op een toneeltje in de veronderstelling dat hij aan het einde safe zou zitten door een nieuw record te vestigen. De persoon in kwestie had namelijk niet uitgezocht of de ultieme poging gereguleerd was en niet elders al een dergelijk record was gescoord dat boven het aantal van 160 uren uitging.

Maar de deejay had wel gezorgd voor ondersteuning. Zo kreeg hij ruimte ter beschikking in het gemeentelijk centrum Huis ter Lucht in Delft. Het was een voormalig café en bruiloftszaaltje, dat voor het maken van plezier voor de jeugd was verbouwd. Laten we eens kijken naar een deeltje van een verslag in de Panorama nummer 39 uit

1968: 'Het bezit een verlichting die het midden houdt tussen zwoel, een lage spanning op het lichtnet en infrarode bestraling ter bestrijding van jicht. Buiten drommen enkele jongelui samen hetgeen begrijpelijk is, omdat ze de vereiste rijksdaalder entree sparen tot het einde van de week als de deejay (foto) een dag of zes zonder slaap zal zijn.'

De bewoners van omliggende panden wisten in eerste instantie niet dat in het gebouw pogingen werden ondernomen tot het bereiken van het wereldrecord plaatjesdraaien. Dat kwam pas nadat er aandacht aan was besteed in de lokale krant. In de zaal trof de verslaggever slechts een tiental lieden aan, die ter ondersteuning van de deejay aanwezig waren, waaronder een masseur. 'Op het toneel zit de deejay. Zijn overhemd staat aan de hals open. Hij is een 23-jarige verkoper, die achter een zelfgebouwde schakelkast met drie draaieenheden vertoeft. In zijn nabijheid liggen twee pakjes sigaretten, vijf pakjes druivensuiker, een half afgeknaagde vitaminepil, een vitamine C buisje, een fles yoghurt, een boterham in een plastic zakje en een fles sinasappelsap.'

Toen de journalist vroeg wat het doel van de recordpoging was, gaf de deejay aan dat al zeker 2000 maal te hebben verteld. Hij meldde wel dat er een lange tijd van voorbereiding aan vooraf was gegaan en dat hij vele dagen, na zijn normale werk als verkoper, intensief had getraind om zichzelf te testen. Op die manier had hij het al een keer 150 uur zonder slaap gekund. Uiteindelijk meldde de deejay dat de entreegelden ten bate van de plaatselijke ziekenomroep zouden

komen. Ook hoopte de deejay met de voltooiing van het record de deuren te kunnen openen naar een volwaardig bestaan als deejay.' De journalist meldde, na enige tijd het werk te hebben aanschouwd, over de deejay: 'Hij beschikt over alle menselijke emoties om deze over te brengen op het repertoire. Er heerst, zoals ook bij de ons uit zee bespringende illegale zenders, vrij veel overbodig enthousiasme, want in feite kan men de klanken van een deejay samenvatten in een uitroepje: 'Oeps!'

Na het ontdekken en lezen van dit verhaal uit 1968 werd het me niet duidelijk of de betreffende deejay het record ook daadwerkelijk heeft gevestigd en dit ook herkend is als zijnde een wereldrecord. Een e-mail aan de betreffende deejay is helaas niet beantwoord, misschien wel uit schaamte voor de toenmalige poging. Het gaat namelijk om de later bekend geworden presentator van Radio Noordzee, Dick de Graaf. Later komen we nog terug op het fenomeen 'plaatjes draaien'.

Als we een brommertje hadden dan kon je een aantal merken tanken maar twee werden er in veelvoud bij je in het geheugen ingepompt, zowel via radio als de verschillende tijdschriften. Shelinna Prenix was het ene merk met een variatie aan commercials die er tussen 1968 en 1974 uit gingen via de reclameblokken van Radio Veronica

en Radio Noordzee, beide stations die veelvuldig door de gebruikers van de bromfietsen werden beluisterd. Esso bracht een speciale campagne voor de doelgroep op de radio en in de bladen onder de slagzin 'Get that tiger'. Op een bepaald moment werd de uit Delft afkomstige groep The Shoes (foto) ingezet om de commercials, op deun van een van hun songs, in te zingen. De groep, die behoorlijk populair was in ons land, werd op fotosessie gestuurd waarbij een aantal foto's, op diverse locaties genomen, werd uitverkoren om te dienen als poster voor de fans. Exclusief waren ze gratis af te halen bij de Esso Mix benzinestations als een aardigheidje van de tijger. Heel wat van die posters werden door Esso afgezet en prijkten op de slaapkamermuren van hun fans.

In die tijd hoorde je als noorderling wel eens anderen praten over het uitgaansleven in Amsterdam. Zo meldde ik eerder in een aflevering van deze serie over de opening van Paradiso, het uitgaanscentrum voor de jeugd, dat in 1968 officieel werd geopend. Rob Olthof woonde in 1968 in Amsterdam en nam ons eerder mee terug naar de opening en het eerste jaar van deze poptempel. Hij vertelde ondermeer: "Waar je als Amsterdammer natuurlijk naar toegang was Paradiso, waar de beroemde bands optraden. Zo zag ik daar ondermeer Cuby and the Blizzards, een jonge formatie met de naam Pink Floyd, The Moody Blues en Groep 1850. Dan waren daar ook de meer bekendere types die er met grote regelmaat kwamen, deels om te zien en deels om gezien te worden. De illustere Kapper Mario Welman heb ik nog eens in een badkuip zien zitten, midden op het toneel. Phil Bloom, bekend van een eerste naaktoptreden op de VPRO televisie, danste daar bevallig rond en Koos Zwart en Marjolein Kuysten van het toenmalige Hitweek liepen daar veel rond."

Maar het uitgaansleven had veel meer mogelijkheden in Amsterdam waarbij ondermeer drie pleinen heel belangrijk waren. Het Leidscheplein, het Rembrandtplein en het daaraan grenzende Thorbeckeplein. Andermaal Rob Olthof over het uitgaansleven aan in dit geval het Thorbeckeplein. "Als je het destijds had over het Thorbeckeplein en deels ook over het Rembrandtplein dan viel al snel de naam van Kees Manders, de broer van Tom Manders alias Dorus. Hij bezat tal van uitgaansgelegenheden waaronder vele clubs waaronder 'Moulin Rouge', 'La Dolce Vita', 'Playboy's Oriental Club', het 'Rocco Roulette Casino' en 'de Phono Bar'. Vaak werd er toen gesproken over het Thorbeckeplein als het hitsige brandpunt van Amsterdam. De meerderheid van deze zaken was in handen van Kees Manders. Manders is bij vele leeftijdsgenoten om meerdere redenen bekend. Ik noem allereerst

zijn huwelijk met één van de zangeressen van het 'levenslied', Rika Jansen. Ondermeer het lied 'Mijn wiegie was een stijfselkissie' bracht het nodige succes. Niet dat Manders het altijd gemakkelijk had. Het gegeven, dat in een aantal van de clubs de gelegenheid gegeven werd tot het zich terugtrekken met een van de gastdames, was in de jaren zestig veelvuldig reden voor de penose zich op te dringen. Men dacht als 'beschermmer' heel gemakkelijk via afpersing geld te kunnen verdienen, maar Kees Manders hield zich staande en breidde zijn imperium uit."

Manders (foto, midden) was wel een man die publiciteitsgeil was en dus zag je zijn naam veelvuldig terug in kranten als 'Nieuws van de Dag' en de 'Telegraaf' en wilde hij maar wat graag zijn succesverhaal vertellen: "Ik liep hier eens langs op het Thorbeckeplein in 1958 en liep een volkse kroeg binnen met de naam 't Uiltje' en die heb ik toen gehoord van de toenmalige eigenaresse met als doel het volkse te behouden en dus liet ik mijn geliefde, 'Zwarte Riek', de op en top levensliederen zingen. In het begin liep het niet al te best want we hadden nogal eens last van penose. Die eisten ons te beschermen, in ruil voor geld. Gingen we niet akkoord dan dreigden ze bij herhaling de boel kort en klein te slaan. Ik pikte

dit niet en het is toen een enorme rel geworden, maar daar is het wel bij gebleven want vanaf dat moment hielden ze zich rustig tegenover mij.”

Manders besloot na alle bedreigingen dat hij zijn neus misschien wel had beschadigd maar niet gestoten en besloot 't Uiltje te kopen en totaal te verbouwen tot wat later bekend werd als 'Cave Toulouse Lautrec', zijn eerste onderneming op het Thorbeckeplein. In 1968 was Kees Manders inmiddels 54 jaar en stond weids in het leven. Ondermeer was hij bekend geworden als revueartiest, tekstschrijver, zanger, showman, decorontwerper en eigenaar van vele uitgaansgelegenheden. Ik kan me herinneren dat er in het begin van de jaren zestig regelmatig in de krant melding werd gemaakt van andermaal een nieuwe aankoop van een horecaonderneming op het Rembrandtplein of het Thorbeckeplein door Kees Manders.

Zo kocht hij de Phonobar, die hijzelf betitelde als de eerste discobar van Nederland. Deze werd in 1959 geopend en was zeer geliefd bij de jongeren, die hun eigen plaatjes mochten meenemen om gedraaid te krijgen voor een groot publiek van voornamelijk gelijkgezinden. Manders ging er vaak prat op dat hij de eerste gelegenheid in ons land had waar platen werden gedraaid, wat later in de jaren zestig van de vorige eeuw zou leiden tot discotheken en drive-in shows. Op een bepaald moment besloot Manders het doel van een andere gelegenheid, 't Uiltje, te verleggen en meer gelegenheid te geven aan de meer rijkere mannen om zich te verpozen met door hem ingehuurde vrouwen. Namen als Chinese Annie en Blonde Dolly werden belangrijk maar zijn inmiddels geliefde vrouw Zwarte Riek werd Rika Jansen. De nieuwe naam van 't Uiltje werd Moulin Rouge.

Het werd eerst een moeilijke start in Moulin Rouge want de striptease, die hij in die tent introduceerde, sloeg niet aan in de hoofdstad van ons land. Men was het niet gewend en bovendien was het ook niet gewenst. Pas toen de buitenlanders erop afkwamen ging het lopen. Het verhaal gaat dan ook dat Manders voor de speciale opening destijds vier van deze danseressen had gecontracteerd maar geen van de vier kwam opdagen. Niet veel later trok hij toch nog een dame aan, die slechts alleen tot haar bikini wilde strippen. Manders had direct iets nieuws bedacht: 'Miss Bikini'. Op een bepaald moment, zo rond 1967, maakte hij van die club een exclusieve tent door de prijzen drastisch te verhogen. Consumpties waren er vanaf een tientje. Let wel 10 gulden voor een glas pils, waarschijnlijk ook nog lekker aangelengd.

In een van de interviews, die Kees Manders ooit gaf, vertelde hij heel smakelijk over een misser in zijn Moulin Rouge. Op een avond was er een goed

geklede man binnengekomen die meteen een rondje voor de hele zaak wegaf. Maar daar bleef het niet bij, want twee andere rondjes volgden. Manders schijnt daarna aan de chef-kelner gevraagd te hebben tussentijds te incasseren, maar deze kwam terug met de mededeling zich geen zorgen te maken daar de man een groen briefje van duizend gulden in zijn portefeuille had. Achteraf bleek het zijn bewijs van opname te zijn in een psychiatrische inrichting.

Afsluitend inzake Kees Manders kan nog verteld worden dat hij ook na 1968 de publiciteit zocht. In augustus 1970 beweerde hij in de steek gelaten te zijn door de heren Meister en Bollier, directieleden van het radiostation Radio Nordsee International. Beide uit Zwitserland afkomstige directeuren zouden Manders hebben beloofd directeur te mogen worden van een Nederlandse afdeling van RNI. Toen zij hun afspraken, volgens Kees Manders, niet nakwamen was dat voor hem reden met zijn broer Tom en enkele andere vrienden, waaronder ir. Heerema, een tochtje te maken naar zee met als doel het zendschip van RNI te kapen en binnen te slepen om zo niet alleen een zendschip in handen te krijgen maar ook de nodige publiciteit te verkrijgen. Dat laatste lukte ruimschoots, maar het zendschip bleef in internationale wateren. Deze poging werd in sommige kranten als een 'operette op zee' omschreven.

Op 5 oktober 1967 was er in Nederland een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van de bestaande 'Wet op de Omzetbelasting'. Na uitgebreide behandeling binnen de diverse departementen en binnen regering en de bevoegde Eerste en Tweede Kamer, werd de wijziging op 30 augustus 1968 bekrachtigd. Daarbij werd aangegeven, dat de invoering van 'de belastingheffing naar de toegevoegde waarde', kortweg BTW genoemd, op 1 januari 1969 van kracht zou worden. Ook in omliggende landen zou rond die tijd deze hervorming van het belastingstelsel worden ingevoerd. Daarmee kwam een belangrijke nieuwe vorm van incassering binnen het Nederlandse bedrijfsleven tot stand.

Zoals algemeen bekend staat het jaar 1968 ook voor de studentenrevolutie in de diverse landen. Parijs voorop en in Nederland natuurlijk ondermeer de bezetting van het Maagdenhuis, de bestuurszetel van de Universiteit in Amsterdam. In België waren vooral de opstandige studenten van Leuven in het nieuws. Het had daar meer een eigen karakter gekregen omdat men ook nog eens de taalstrijd in het vuur gooide. Vooral aan de Katholieke Universiteit van Leuven ging het er hard aan toe. In ogen van de Vlamingen hadden de Franstalige studenten en professoren zich veel te arrogant gedragen tegenover hun anders

sprekende landgenoten.

De Franstalige kant eiste bijvoorbeeld dat men op het stadhuis van het Nederlandstalige Leuven in het Frans zou worden aangesproken. Dat begon te botsen met de in aantal toenemende Vlaamse studenten. Zij gingen de straat op met slogans als 'Walen buiten!'. Dat was nogal brutaal gebracht en zelfs licht racistisch. Ironisch genoeg was het roepen van 'Walen buiten!' niet eens correct Nederlands, maar een gallicisme. Immers had het natuurlijk moeten zijn: 'Walen eruit!' De strijd werd op zijn scherpst gevoerd waarbij ondermeer het kabinet Vandenboeynants kwam te vallen. De nieuwe kabinetsleider werd Gaston Eyskens (foto). Ook hij was al eerder behoorlijk gehaat in Wallonië. Tijdens eerdere rellen in 1960, waarbij vooral de socialisten en de vakbonden met hun vele leden in opstand waren gekomen tegen de regering, werden er poppen die op de politicus leken, overal aan lantarenpalen en op straathoeken opgehangen. In 1968 smeedde hij echter een coalitie tussen katholieken en socialisten, waarbij onder de laatste groepering desondanks nog wantrouw bestond.

Besloten werd een aparte Franstalige universiteit te bouwen in een bietenveld bij het Waalse plaatsje Ottignies, onder de naam Louvain-la-Neuve. De miljarden franken die daarvoor nodig

Bibliotheek Leuven

waren zijn destijds vrijgemaakt door de nationale regering. Als reactie eisten de Vlamingen aan de Vrije Universiteit in Brussel een Nederlandstalige afsplitsing. Die kregen ze. De Belgische pacificatie ging, als zo vaak, gepaard met smartengeld. Dat leidde tot enorme begrotingstekorten. De wettelijke van krachtwording van de splitsing in twee universiteiten vond trouwens pas twee jaar later, in 1970, plaats.

Het duurde vervolgens tot medio 1972 alvorens alle Franstalige activiteiten definitief overgeplaatst waren naar de nieuwe Franstalige universiteit, Université Catholique de Louvain (UCL). De opsplitsing bracht zo de nodige problemen met zich mee want wat te doen met bijvoorbeeld de enorme collectie boeken die zich in de Universiteitsbibliotheek bevond. Men kon het totaal niet eens worden over de verdeling van boeken. Diende het per deelcollectie te gaan; welke faculteiten eisten hun rechten op delen op; kon er een scheiding komen tussen Vlaamstalige en Franstalige literatuur en meer van dergelijke vragen passeerden de revue. Men kwam er echter niet uit met als gevolg dat men besloot de boekenreeksen met oneven SISO-nummers te laten staan in de Universiteitsbibliotheek te Leuven. De boekencollectie voorzien van een even SISO-nummer gingen naar Louvain-la-Neuve.

Inderdaad is er sinds 1968 veel veranderd. Destijds kreeg je op 18-jarige leeftijd een officieel registratienummer als militair oproepbaar persoon. Het merendeel van de jongens, dat in de jaren na de Tweede Wereldoorlog was geboren, kreeg in de periode 1967 tot en met 1969 hun oproep onder de wapenen te verschijnen, zoals dat zo mooi werd benoemd. Dienstplicht was een zeer normale zaak en voordat je gedurende de eerste periode gelegerd werd in een legerplaats ver van huis, ging er een behoorlijke procedure aan vooraf. Allereerst diende je, nadat de oproep tot keuring was verschenen, vroeg in de ochtend te verschijnen op het keuringsbureau. In mijn geval was dit in een gebouw gevestigd aan de Verlengde Hereweg te Groningen. Een zeer disciplinaire ontvangst werd het, waarbij commanderend ons de indeling van de dag werd bekend gemaakt. Dit werd gevolgd door de opdracht ons op te splitsen in groepen, waarbij ik ingedeeld werd bij de groep die allereerst onder handen zou worden genomen door de militaire geneeskundige dienst. Hierbij was ondermeer een arts, die in de meeste gevallen – na een kort gesprek – zou bepalen dat je voor 100% gezond verklaard zou worden en zeker kon rekenen om een periode van 18 maanden leven en hard werken op staatskosten, voornamelijk in groen tenue.

Ikzelf had, op 11-jarige leeftijd, een ernstig ongeluk gehad waarbij ik binnen in de hal van de

St. Ludgerdusschool aan de Tuinbouwdwarsstraat in Groningen van de tweede verdieping naar beneden was gevallen. Men had mijn jas verstopt en ik had klassendienst gehad. Dat betekende, na afloop van de lessen om vier uur in de middag, de onderwijzer – in dit geval Paul Kengen – mee te helpen de borden te wassen en andere ondersteuning te verlenen. Een karweitje dat bij toerbeurt plaatsvond. Die middag in februari 1961, bleek, na afloop van het karweitje, dat mijn jas niet op de plek hing waar hij eerder die middag op de kapstok was gehangen. Ik besloot over de leuning naar beneden te kijken of mijn jas misschien een verdieping lager was komen te hangen.

Niet veel meer wist ik me nadien te herinneren, maar ik weet uit overdracht dat ik naar beneden ben gevallen en bovenop het door de leerlingen ingezamelde oud papier terecht ben gekomen. Het kostte maanden van herstel en bovendien een jarenlang verbod om te sporten. Opgelopen was ondermeer een gebroken elleboog, een zware hersenschudding, een scheurtje in de rechterknie en een scheurtje in een nier. Dit betekende jarenlang, na gedeeltelijk herstel, dat ik geen sport mocht beoefenen.

Toen ik dus ter keuring werd geroepen had ik een schriftelijke verklaring van onze toenmalige huisarts Löwenberg bij me. Uitgebreid werd gemeld over wat jaren eerder was gebeurd en met nadruk het probleem met de gescheurde nier. Ik werd niet goedgekeurd voor militaire dienst, noch afgekeurd, maar diende voor herkeuring naar Utrecht te komen om de nieren op een harde manier te laten onderzoeken en fotograferen. Ik zal u de handelingen, die daarbij in 1968 werden gedaan, besparen. Maar pijnlijk herinner ik ze me zeker. De uitslag was ook al negatief te noemen, want ik werd goedgekeurd en zou op een latere datum de definitieve oproep krijgen om onder de wapenen te komen.

Het was tevens in de tijd dat ik al een tweetal jaren bezig was met een aantal opleidingen, die via het Nederlands Instituut voor Documentatie en Registratuur, het NIDER, aan de Burgermeester van Karnebeeklaan in Den Haag. Nadat ik mijn opleiding tot bibliothecaris had voltooid was daarna respectievelijk die van bedrijfsarchivaris en documentalist (met historische achtergrond) aan de beurt. Twee stevige opleidingen die in die tijd in deeltijd werden gevolgd. Studiefinanciering, zoals het de laatste decennia wordt genoemd, was totaal onbekend in die vorm. Dus was het werken, studeren en werken geblazen. 1968 was tevens het laatste jaar dat er ook nog, tenminste bij mijn werkgever het Elektriciteitsbedrijf voor Groningen en Drenthe, op zaterdagochtend werd gewerkt. Twee dagen per week in den Haag werden gezien

als werkdagen en dus volledig door de werkgever uitbetaald, evenals alle gemaakte studiekosten. Wat een goede werkgever, maar er was wel de voorwaarde dat je jezelf voor een aantal jaren aan de werkgever contractueel verbond. Daartegenover stond het goede gegeven dat mijn toenmalige leidinggevende vocht als een leeuw om te voorkomen dat ik echt voor langere tijd zou zijn uitgeschakeld voor het werk en de studie. Dit resulteerde uiteindelijk dat er een verzoek werd ingediend bij het Ministerie voor Defensie om de stempel 'buitengewoon dienstplichtig' toe te kennen. Weken van wachten werd beloofd met uiteindelijk de schriftelijke bevestiging dat ik dus niet onder de wapenen hoefde maar incidenteel zou worden opgeroepen voor oefeningen van de BB, een afkorting die destijds stond voor 'Bescherming Bevolking'. Ik had dus de vrije hand, hoefde niet in dienst in 1968 en bovenal was de oproep van de BB slechts eenmalig.

NATIONALE VOORJAARS LOTERIJ '68 WESTBLAAK 133 ROTTERDAM TELEFOON 010-114400

Stuur mij onder rembours * loten à f. 5,- per lot van de Nationale Voorjaarsloterij. Na T.V. bekendmaking ontvang ik bovendien een gratis trekkingrijtje thuis!

* Bij iedere 3 loten voor doorverkoop ontvang ik een gratis coupon. Aan deze coupons is voor nog eens 120.000 extra prijzen verbonden.

NAAM: _____

STRAAT: _____ NR. _____

PLAATS: _____

GEEN POSTZEGELS PLAKKEN, KAARTJE KAN ZO OP DE BUS.

Totaal f. 400.000,- (vierhonderdduizend gulden) aan prijzen.

WEES NIET TE LAAT!
BESTEL NU!

In 1968 werden er in de brievenbussen oproepkaarten gevonden tot aanschaf van loten ten bate van de Nationale Voorjaarsloterij '68, met liefst 400.000 gulden aan prijzen. Voor die tijd zelfs een geweldig hoog bedrag waaraan graag velen wensten deel te nemen. Iedere potentiële deelnemer kon een lot kopen ten bedrage van 5,- gulden, dat weer was opgedeeld in twee bonnen van elk 2,50 gulden. De gevonden bon kon worden ingevuld en zonder postzegel, daar was al voor betaald, op de post worden gedaan. Maar naast de twee verworven loten was er nog een derde kans op een vette buit. Als iemand niet alleen twee loten kocht maar ook nog eens een lot verkocht aan een familielid of vriend dan ontving men nog eens gratis een coupon waarmee men meespeelde in een extra loterijronde met een prijzenbedrag van 20.000 gulden.

Verder was er ondermeer in de advertentie vermeld dat er een luxe bungalow was te winnen, evenals een Ford Mustang, reizen naar Mexico en 10 kleuren tv-ontvangers. Het unieke van deze

loterij was wel dat het de eerste keer in Nederland was dat er een televisie-uitzending was gekoppeld aan de loterij. Het zou tijden duren alvorens dit werd herhaald, hoewel de wekelijkse lotto, laat de ballen maar rollen, de eerste opvolger zou zijn. Na de eerste Voorjaarsloterij '68 is er onder die naam geen vervolg gekomen. De baten van de verkoop gingen ondermeer naar de Nederlandse Blindenbibliotheek, de Stichting Technische Voorlichting Lichamelijk Gehandicapten en het Wereld Natuur Fonds. Het ministerie van Justitie had voor deze loterij een officiële vergunning afgegeven aan de SUFA in Rotterdam, dat staat voor Stichting Uitvoeringsorgaan Financiële Acties – en Kansspelen.

Rik van Looy was een Vlaamse wielrijder die vele grote successen had neergezet. Voor degenen die zijn naam niets zegt, kan ik alleen maar stellen dat ze dan waarschijnlijk niets met het wielrennen hadden. Henri zoals zijn officiële naam is, werd in 1933 in Grobbendonk geboren en werd op de top van zijn loopbaan de titel 'de Keizer van Herentals' toegewezen. Rik van Looy werd twee keer 'Wereldkampioen Wielrennen' op de weg, te weten achtereenvolgens in 1960 en 1961, en veroverde vele overwinningen in klassiekers. In de nog altijd drie grote rondes van Europa, die in Italië, Spanje en Frankrijk, haalde hij nooit een eindzege maar wel de eerste plaatsen in respectievelijk het puntenklassement en het bergklassement. Wel heeft hij in de ronde van Spanje ooit vijf dagen lang de leiderstrui aangehad maar moest helaas opgeven. Ook behoren ritoverwinningen in de Ronde van Italië en Spanje tot zijn erelijst. Samen met de Nederlander Peter Post was hij ook een ongekend goede baanrenner. Liefst 10 keer wonnen de heren samen een Zesdaagse. Aan het begin van zijn loopbaan had Rik zijn naamgenoot Rik van Steenberghe als directe concurrent, terwijl hij later diende op te boksen tegen Eddy Merckx.

In 1968, in de nadagen van zijn loopbaan, zat het Rik van Looy danig tegen daar hij hevige pijnen had als gevolg van een fistula ani. Medisch omschreven is het een veel voorkomende blessure bij de wielrenners. Het is een anorectaal abces en dus een acute infectie die verreweg in de meeste gevallen geassocieerd kan worden met een onderliggende anorectale fistel. Obstructie van de ducti van de anale klieren, die uitmonden ter hoogte van de crypten van Morgagni (linea dentata), resulteert in stasis, infectie en uiteindelijk abcedering van een anale klier.

In ieder geval was Rik van Looy door deze zeer lastige blessure, tegen het einde van zijn wielloopbaan, minder goed in de publiciteit omdat zitten op de fiets niet tot de gebruikelijke zaken hoorde bij aanwezigheid van een fistula ani. Het werd niet afgedaan in een korte mededeling in een sportrubriek. Nee, er kwamen allerlei

specialisten aan te pas die in de weekbladen uitlegden wat een fistula ani was. Maar er waren ook journalisten die cynisch ingingen op de heftige pijnen van Rik van Looy. Zo schreef Henk de Mari: 'Broeder Aloysius, de troost der zieken, zou wel raad geweten hebben met de fistula ani van Rik van Looy. Met lavementen van eikenbastaftreksel (koud) afgewisseld met lavementen paardenstaartaftreksel (opnieuw koud) alsmede met verse bladeren van duizend blad tezamen tot pap gestampt, gevuld met half zoveel rundvet, zou hij – zo kan men rustig geloven – voldoende succes behaald hebben in de strijd tegen Riks laatste verdriet. De fistel was ontstaan tijdens een van de vele Zesdaagse die hij had gereden op de wielbanen. Het telkens maar weer schuren langs het zadel had de ontsteking aan de endeldarm doen ontstaan.

Het was de eerste 'zaak Rik van Looy' zoals omschreven in de sportkatern van de diverse kranten in 1968 maar een tweede 'zaak van Rik van Looy' bood zich spoedig aan toen een wachtmeester van de Rijkswacht in Herentals de publiciteit zocht en meldde dat hij een aanklacht wegens afpersing

in behandeling had. Van Looy had diverse dreigbrieven gekregen. Journalisten belaagden vervolgens het paleisje van de Van Looy's en wisten Marie Louise, de vrouw van de keizer – zoals weer een andere bijnaam voor Van Looy was – de volgende uitspraak te ontlokken: "Vandaag hebben we net de derde dreigbrief ontvangen. En het is wéér hetzelfde liedje. Onze kinderen zullen op een nader te bepalen plaats worden doodgeschoten als wij niet honderd zestigduizend frank smartengeld betalen." De wachtmeester wist te melden dat de drie ontvangen brieven van dezelfde afzender afkomstig waren. Ook meldde hij dat in een van de brieven was aangegeven dat, wanneer het schot van het geweer niet dodelijk zou zijn, het zeker zou leiden tot een levenslange zit in een rolstoel. Sommige kranten meldden zelfs dat Rik van Looy een zenuwcrisis nabij was. Hij herstelde toch nog redelijk snel van zijn blessure en zou nog enkele wedstrijden winnen tot het einde van zijn wielloopbaan, die in 1970 zou plaatsvinden. De berichten rond chantage verdwenen ras uit de kranten en na het eindigen van zijn loopbaan runde Van Looy, samen met zijn vrouw, een manege en was voorzitter van

de voetbalclub FC Herentals. Ook deed hij enkele jaren de pr en weer later de sportdirectie van de wielervedploeg Ysboerke uit het Vlaamse Tielen. Ikzelf heb inmiddels last van doorzitten na zo vele uren van schrijven van dit verhaal en nodig u uit binnenkort weer aan te sluiten in het peloton in een nieuwe aflevering van Muziek-, Media- en andere Herinneringen maar dan wel in een ander jaar dan 1968.

HANS KNOT

Bronnen:

Archief: Freewave Media Magazine
Archief: Hans Knot
Campbell, Richard. "60 Minutes" and the News: A Mythology for Middle America. Urbana: University of Illinois Press, 1991.
Levin, Ira, Rosemary's baby, 1967.
Maertelaere, Roger de. Rik van Looy, monument v. een keizer
Panorama jaargang 1968
Poulsson W.J., Tour de France 1968
Wikipedia, the free encyclopedia
Winkler Prins Boek van het Jaar 1969.
www.1968pennies.com/1968timeline.htm

Voormalig zeezender Radio Monique nu legaal op diverse kabelnetten en wel in de omgeving van Arnhem en omstreken alsmede Gouda en omstreken en binnenkort via kabelmij. Caiway te beluisteren in het Westland.

Als je aan Tineke de Nooy vraagt wanneer zij dacht dat het Zeezendertijdperk afgelopen was, antwoordt zij zonder blikken of blozen dat dit 1974 was. Dat is een goed antwoord -voor haar- want haar medewerking aan zeezender Veronica was daarmee ten einde.

Maar het was niet afgelopen met het Zeezendertijdperk. Radio Mi Amigo bewees dat er nog steeds radio vanaf de Noordzee kon komen. Daarna was het de beurt aan de Nederlandse Radio Caroline die haar middengolfzender op de Lage Landen richtte. Een tweede zendschip voor Mi Amigo nam opnieuw de honneurs voor dit Vlaamse station waar, maar beide stations kwamen aan een onfortuinlijk einde.

Even leek het erop dat de Benelux kon gaan genieten van Radio Paradijs/ Radio Monique, maar de autoriteiten namen het schip in beslag voordat het goed en wel kon beginnen met uitzenden. En het boek is nog steeds niet uit!

Toen aan het begin van de jaren '80 een IJslandse trawler werd omgedoopt tot Ross Revenge werd er een nieuw hoofdstuk ingezet van dit

Zeezendertijdperk. Dit 90 meter lange schip ging dienst doen als het nieuw zendplatform voor de Engelse Radio Caroline. Direct na de start van het station wisten een aantal Nederlanders al te melden dat dit Engelse avontuur nooit lang kon duren zonder een Nederlandse partner die voor het geld zou zorgen, en zij kregen natuurlijk gelijk.

Deze nieuwe partner werd gevonden in de restanten van het Radio Paradijs-project en zou per december 1984 van start gaan als Radio Monique Internationaal. Na drie maanden onderging het station een kleine format wijziging, waarna het definitief doorbrak in West-Europa, met natuurlijk de Lage Landen als hoofdpubliek. Monique wist in korte tijd enkele grote hits te 'scoren' en daarmee ook grote adverteerders aan te trekken. Dagelijks luisterden meer dan een miljoen mensen, terwijl in deze tijd de grotere FM-piraten en kabelstations (Cable One, Radio 10) in opkomst waren.

Het Amerikaanse radiostation Laser 558 plaatste ook een schip in internationale wateren, The Communicator. Hoewel Laser populair was, wist ze toch geen adverteerdermarkt aan te boren en raakte zwaar in de schulden. Radio Monique kwam te hulp en bezat op bepaald moment meer dan de helft van de aandelen van Laser. Bij Monique zelf ging het in deze tijd nog steeds voor de wind. Uiteindelijk wist de Nederlandse directie, die haar investering wilde verzilveren, een koper voor Monique te vinden, maar deze nieuwe baas heeft niet lang kunnen genieten van zijn investering. In een dramatische storm brak binnen een maand de 90 meter hoge zendmast van de Ross Revenge en waren Caroline en Monique uit de lucht. Een paar stuiptrekkingen volgden nog, door de derivaten Radio 819 en 558 aan Nederlandse kant, maar het grote succes was voorbij. Met een samenwerking tussen de Britse en Nederlandse overheid kwam er door middel van een overval van justitie op het zendschip, een echt einde aan het Zeezendertijdperk in Europa.

In deze digitale tijd is het dus niet verwonderlijk dat er zich een nieuwe versie aanbiedt om in de voetsporen te treden van deze populaire zeezender Monique. Als na een jaar de eerste versie van Monique ten onder gaat aan niet betaalde advertenties, besluit men toch door te gaan en uiteindelijk resulteerde dit in de oprichting van MMI (Monique Media Internationaal) die als eigenaar van het Kabel- en Internet radiostation Monique 963 ging dienen.

16 december 2010 bestaat het bedrijf precies één jaar en is Monique 963 het laatste half jaar uitgegroeid tot een radiostation met meer dan 500.000 kabelansluitingen. De formule is dezelfde als bij de zeezender van weleer. Gezellige muziek uit de 70-er, 80-er en 90-er jaren afgewisseld

I ♥ MONIQUE 963 NL

met een enkele actuele plaat, maar ook aandacht voor vergeten hits die het 'oh ja'-gevoel bevestigen. Monique is altijd een station geweest – en dus nu ook – waarbij de stijl van presenteren aansluit bij het gevoel van de luisteraar. Wij zijn Monique 963.

AD ROBERTS

Na ontvangst van dit proza van Adje Roberts heb ik nog gebeld met Peter van Velsen en hij vertelde me nog het volgende:

Alvorens wij met Monique konden starten moesten wij eerst de ambtelijke molen in: je aanmelden bij de programmaraad, je melden en meteen betalen bij het Commissariaat van de Media, want zonder toestemming van het Commissariaat kom je niet op de kabel. Meteen € 800,- - storten. Radio Monique kent 2 financiers die garant staan voor de jaarlijkse kosten, op dit moment ongeveer € 15.000,-. Thans loopt er een reclameactie tot eind januari: 7 x per dag een spot tot eind januari voor € 750,-. Dat is dus minder dan 1 euro per dag aan reclamegeld...

Wij van Freewave wensen Radio Monique veel succes!

ROB OLTHOFF

-advertentie-
Stichting Media Communicatie
 Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
 Tel. (020) 662 11 41
 www.mediacommunicatie.nl
 e-mail: verkoop@mediacommunicatie.nl
 giro: 40 65 700 / bank: 98.80.40.301

Nu verkrijgbaar via SMC:

De nieuwste mp3-cd's van Martin van der Ven

"... also on FM 100 MHz" - RNI's FM recordings. Een omvangrijke collectie FM-opnamen van RNI.

106 uur met: *Horst Reiner, Carl Mitchell, Duncan Johnson, Larry Tremaine, Andy Archer, Roger Day, Axel, Johan Maasbach, Spangles Muldoon, Stephen Ladd, Alan West, Crispian St John, Stevi Merike, Joost de Draaijer, Jan van Veen, Martin Kayne, Tony Allan, Dave Rogers, Willem Jaap van der Laan, Mark Stewart, Tony Berk, Ferry Maat, Nico Steenberg, Terry Davis, Mike Ross, Hans ten Hooge, Ferry Maat, Joost Verhoeven, Paul May, Alfred Lagarde, Arnold Layne, Daffy Don Allen, Peter Holland, Ian Anderson, Brian McKenzie, Marc van Amstel, Robb Eden, Graham Gill, Robin Banks, Jason Wolfe, Bob Noakes, Roger Kent, Mart Smeets, Harry Vermeegen, Dick de Graaf, Gerard Smit en Ted Bouwens*
 mp3-DVD € 14,-

Radio 390 - Red Sands Rendezvous

47 uur Radio 390 met: programma's, jingles, commercials, promo's en interviews

mp3-DVD € 14,-

Tom Edwards' Tatty Tapes

Tom Edwards op Radio City, Radio Caroline South en Pirate BBC Essex. 25 uur

mp3-DVD € 14,-

LET OP:

ALLE 3 DE DVD'S VOOR € 36,-

Stichting Media Communicatie
Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
Tel. (na 18.00 uur) 020-662 11 41
www.mediacommunicatie.nl
e-mail: verkoop@mediacommunicatie.nl
giro: 40 65 700 / bank: 98.80.40.301

Radiodag 2011 op zaterdag 12 november a.s. 1E RINGDIJKSTRAAT 4 TE AMSTERDAM (in de nabijheid van het Oude Casa 400 hotel).

Donateurs hebben gratis toegang!

Donateur bent u door 8 euro over te maken en wel voor 1 juni a.s.

SMC audio magazines delen 1 t/m 75 nu op 1 DVD voor € 10,--

OPNIEUW VERSCHENEN: KEITH SKUES MEESTERWERK: **POP WENT THE PIRATES**. BIJNA 700!!! PAGINA'S EN 385 FOTO'S. HET BOEK WEEGT 2 KILO. € 35,-- MIS DIT NIET!!! EEN ABSOLUUT MEESTERWERK!! Keith Skues heeft zijn boek geupdate tot

en met 2009! Een absolute aanrader!!

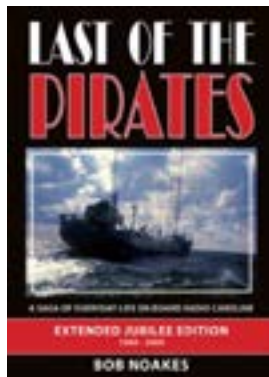
Boek: **Vaar mee met SMC**. Rob Olthof vertelt zijn belevenissen over duimzuigers, oplichters, radiodagen en boottochten € 12,50. 160 pagina's met vele foto's.

CD: **I spy for the DTI**: Kent u het nog van Laser? In 3 verschillende versies. € 4,50

Boek: **Last of the Pirates** van Bob Noakes € 19,95

Boek: **Het wel en wee van 192** geschreven door Michael Bakker € 10,--
Nog 2 exemplaren aanwezig.

Boek: **Way back home**, Graham Gill € 19,95

Tribute to the pirates stations: 7 cd box + 1 DVD (The boat that rocked) voor € 35,--

5 DVD box + 1 CD Laser Radio van begin tot het eind € 22,--

CD: **Hugo Meulenhof op Mi Amigo** 45 uur Mi Amigo € 10,--

3 cd box Sixties collected € 15,50
3 cd box Seventies collected € 15,50
3 cd box Eighties collected € 15,50

